

Must, ökör, tűzijáték

A szőlő ünnepe Kelementelkén

A szüret mindig örömműn, így volt ez a múlt szombaton is

Fotó: Varga Anna Mária

Múlt szombaton tizenharmadik alkalommal tartottak szüreti mulatságot a kelementelki szőlőhegy aljában. Igazi örömműn volt ez is.

Gligor Róbert László

Egyszerű szüreti mulatságnak indult kezdetben, de igazi fesztivállá nőtte ki magát – állítja a rendezvényről Varga József, Gyulakuta polgár-

mestere, aki az önkormányzattal együtt, a Kis-Küküllő Borlovagrend társaságában szervezte az idei ünnepet.

Mindenki öröme első alkalommal a hazai és anyaországi vendégek mellett felvidékiek és boszniaiak is érkeztek, összesen 13 Kárpát-medencei településről jöttek borászok, borlovagok a kelementelki eseményre.

(Folytatás a 18. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Meggyesfalvára költözik a kórház

A Maros Megyei Klinikai Kórház vezetősége egy megyesfalvi helyszínt, a Hunyad utcai egykori preventorium épületét teszi rendbe, hogy a munkálatok idejére oda költöztessék a tüdőklínika betegeit, és ha csökkentett kapacitással is, de fogadják majd a pácienseket.

4.

A nápolyi nap alatt

Aki eljut Campania fővárosába, Nápolyba, annak nem szabad kihagynia a Vezúv i. e. 79-es kitérése után betemetett és utólag kiásott, világorökségnek számító Herculaneum és Pompeji városait.

5.

Reformra szorul az egészségügyi rendszer

A romániai egészségügyi rendszerben arra is nagy szükség lenne, hogy minél több helyen létesüljenek járóbeteg-rendelők, hogy a pácienseknek ne kelljen elutazniuk máshová vizsgálatra.

17.

Szolgáltatásaink:

- ▷ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▷ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▷ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▷ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▷ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▷ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▷ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▷ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▷ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Adóamnesztiás szívatás

Vajda György

Joggal váltott ki közfelháborodást a kormány döntése, hogy adóamnesztiát hirdet a nagyon eladósodott cégeknek, talán azzal az indokkal, hogy ezáltal leveszik a gazdasági terhet a vállalkozókról, nem fenyegeti a társaságot a felszámolás, s így talán talpon maradhat, és termel a nemzetgazdaság számára. Igen ám, de „az illetékes elvtársak” közül senki nem gondolt arra időközben, hogy miként halmozhattak fel adósságot? Nem volt a közelben egy pénzügyi szakértő, aki időnként rászóljon az adósságba rohanó cégvezetőre, hogy valami hibádzik a menedzsmentben? Mert hát konzultáns cégekből sincs hiány tájainkon. Ebben a kontextusban az is költői kérdés, hogy miként halmozhatnak fel milliárdos adósságot az olyan állami vállalatok, mint a Román Posta, a Román Vasúti Társaság, a TAROM és sorolhatnánk a példákat. Mentalitás, hozzáállás kérdése. A családi költségvetés beosztásakor először kifizetünk mindenféle tartozást a szolgáltatók felé – az adókat és illetékeket igyekszünk a kedvezményes határidőn belül törleszteni –, aztán, ami marad, abból éldegélünk. Talán ennek a gondolkodásmódnak az elvén igyekeznek a tisztességesebb kis- és középvállalkozások rendezni a hatóságokkal szemben tartozásaikat. Akkor kérdelem én, úgy marosvásárhelyiesen, hogy ez nem szívatás velük szemben? Hiszen éppen becsületes hozzáállásuknak „köszönhetően” nem részesülnek az állami „jótékonykodásban”. S ha már az adóbehajtásnál tartunk, meg kell jegyezni, hogy van egy társadalmi réteg, amelynek tagjai amolyan

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

SZEPTEMBER

27., péntek

A Nap kel
7 óra 15 perckor,
lenyugszik
19 óra 8 perckor.
Az év 271. napja,
hátravan 95 nap.

*Isten éltesse!

Ma ADALBERT, VINCE,
holnap VENCEL napja.
VENCEL: a szláv Wenceslav
névből származik, jelentése ko-
szorú + dicsőség.

IDŐJÁRÁS

Szikrázó napsütés

Hőmérséklet:
max. 30 °C
min. 15 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. szeptember 26.

1 EUR	4,9759
1 USD	4,4629
100 HUF	1,2573
1 g ARANY	382,8727

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker LOTO 40 LOTO 40	29, 20, 27, 31, 36 + 4	NOROC PLUS: 1 1 8 5 9 1
	30, 2, 24, 32, 10, 27	SUPER NOROC: 8 4 2 2 3 5
	32, 15, 1, 39, 41, 40	NOROC: 5 7 9 3 8 1 2

Megyei hírek

Szombaton avatják a Tündérbertet Erdőszentgyörgyön

A Tündérbert mozgalomhoz csatlakozva közösségi kert létesül Erdőszentgyörgyön: őshonos gyümölcsfákkal ültetik be a helyi református esperesi hivatal mögötti közel másfél hektáros területet. A vasárnapra jelzett esős és hideg időre való tekintettel, a Tündérbert avatóünnepét egy nappal korábban, szeptember 28-án, szombaton tartják meg. A Református Esperesi Hivatal udvarán 14 órakor dr. Batizán Attila, a Küküllői Református Egyházmegye esperese tart áhítatot, majd Szarvas József versösszeállítás és a Tündérbert mozgalom ismertetése következik. A köszöntőbeszéd után elültetik a csemetéket. 16 órakor Ambrus Lajos Nagy almáskönyv című kötetét mutatják be. Gondolatok a régi magyar gyümölcsfajtaokról címmel Kovács Gyula pomológus, az első Kárpát-medencei Tündérbert megálmodója tart előadást. Vasárnap 19 órakor a művelődési házban a Spectrum Színház bemutatja Mórincz Zsigmond Boszorkány című színdarabját.

Családi nap a keresdi Bethlen-kastélyban

A turizmus világnapja alkalmából szeptember 28-án 11 órától 18 óráig a Visit Maros Egyesület – partnerségben a keresdi Bethlen-kastélyal és a Maros Művészegyüttesrel – családi napot szervez. A kapunyitás után táncbemutatók lesznek, 12.30 órától levetítik A maga természete szerint szabadon című, Szilvássy Carola életét bemutató filmet. 14 órától ismertetik a kastély történetét, 15 órától ugyanez lesz román nyelven, 16 órától a Maros Művészegyüttes előadása következik. 17.30 órától várostrom-bemutató lesz. A gyermekeket egész napos foglalkozás várja. A belépés ingyenes, a résztvevők adományokkal támogathatják a Bethlen-kastély fenntartását és további felújítását. Az eseményen kínált 100 adag gulyásból befolyt összeget a kastély megőrzésére és felújítására fordítják.

Tiltott kastélyok nyomában – Küküllővári Hallerek

Filmvetítés és beszélgetés lesz az MCC marosvásárhelyi képzési központjának és a Magyar Összetartozás Intézetének rendezvényén, ahol az erdélyi főnemesség jóvátételi harcait feldolgozó filmsorozat küküllővári epizódját ismertetik. A dokumentumfilm készítői Küküllővár és a térséget uraló Bethlen–Haller-kastély mellett Alvincet, Gyulafehérvárt és a küküllői borvidéket is felkeresték, ahol a többségi kultúra már csaknem magába olvasztotta a kisebbséget. Major Anita és Margittai Gábor filmjében megszólal Barabási Endre, gróf Haller Béla és Soós Zoltán. A filmvetítést az alkotóval és a film szereplőivel való beszélgetés követi. Az eseményre az MCC marosvásárhelyi képzési központjában (Marosvásárhely, Rózsák tere 20.) szeptember 27-én, ma 19 órakor kerül sor. A részvétel regisztrációhoz kötött. Ezt a margittai.gabor@mcc.hu, az eszter.lappints@mayweather-miller.com e-mail címen lehet megtenni.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Súlyos közúti balesetek

A marosvásárhelyi tűzoltókat csütörtökön éjjel két óra körül két személyautó frontális ütközése miatt riasztották a marosvásárhelyi Szabadság utcába tűzmelegelőzési és oltási intézkedésekhez, mentéshez és elsősegélynyújtáshoz. A reggeli órákban pedig Szőkefalván történt közúti baleset két személyautó között.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közleménye szerint a közlekedésrendszereket szeptember 26-án éjjel 2 óra körül közlekedési baleset miatt riasztották a marosvásárhelyi Szabadság utcába. Az első információk szerint egy 35 éves marosvásárhelyi sofőr a Szabadság utcában az Újgát utca irányába közlekedve – eddig ismeretlen ok miatt – áttért az ellenkező forgalmi sávra, és frontálisan ütközött egy 56 éves iași-i férfi által vezetett autóval. Öt embert, köztük a két sofőrt és az általuk vezetett járművek három utasát szakorvosi ellátásra kórházba szállították. Mindkét járművezetőnél alkohol-

szondás vizsgálatot végeztek, amelynek eredménye negatív lett. A közúti baleset konkrét körülményeit vizsgálják.

Ugyancsak csütörtökön délelőtt 9 óra körül a dicsőszentmártoni tűzoltókat Szőkefalvára irányították egy közúti baleset miatt, ahol két autó ütközött össze. A balesetben egy személy könnyebben, míg másik kettő súlyosabban sérült meg, egyiküket feszítővágó segítségével emelték ki a roncsból. (pálosy)

A szőkefalvi baleset

Fotó: ISU

RENDEZVÉNYEK

Marosvécsi kastélynap

Tíz éve annak, hogy a Kemény család jogos örököseinek visszaszolgáltatták a marosvécsi kastélyt. Idén a 10. évfordulón (szeptember 27–29. között) családbarát rendezvényt szerveznek a Kemény-kastélyban, valamint a galonyai Augusztá Vadászházban. A háromnapos programsorozat minden korosztály számára tartogat meglepetéseket, lesznek előadások, koncertek, borkóstoló, szabadulószoza, gyermekprogramok. Pénteken 9 órától teljesítménytúra lesz az Istenszékére Mikó István vezetésével, szombaton 8.30 órától gombásztúrára várják az érdeklődőket. A megnyitóünnepség 10 órakor kezdődik. Köszöntőt mond Nagy Kemény Géza, a Kemény Augusztá Kulturális Egyesület elnöke; Beke Mihály András, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának konzulja, Ördög Ferenc, Marosvécs polgármestere, áldást mond Bíró Alpár marosvécsi református lelkész, fellép Szabó Péter operaénekes. Ezt követően dr. Pokorny László a környéken fellelhető gyógynövényekről tart előadást, majd levetítik az Arany-szőnyeg – a geryeszegi kastély feltámadása című filmet; Margittai Gábor rendezővel Haller Béla beszélget. Vasárnap 10 órakor átadják a Kemény-kastélyért Díjat, utána huszárfelvonulásra, előadásokra, könyvbemutatóra várják az érdeklődőket. 16 órától a Szentgyörgyi Gyermekfilharmonia hangversenyeznek. A kastélynap részletes programját a <https://www.facebook.com/events/868662958099655> oldalon követhetik.

25 éves a Hajdina

A marosludasi Hajdina néptáncgyűttes 25 éve alakult. Ebből az alkalmából szombaton 15 órakor a helyi Mária, Magyarok Nagyasszonya-templomban szentmisén adnak hálát az együttes eddigi sikereiért s azokért, akik valamilyen módon bekapcsolódtak az együttes életébe. Ezt követően a népviseletbe öltözött résztvevők a sportcsarnokig vonulnak, közben a Petőfi-szobornál koszorút helyeznek el. A sportcsarnokban ünnepi köszöntők hangzanak el, majd dr. Tóth Mária Orsolya néprajzkutató az idetelepített bukovinai székelyekről beszél. Ebből az alkalmából szervezik meg a X. bukovinai székely találkozót is. Magyarországról a Garai Ifjúsági Néptáncsoport, Déváról a Szivárvány dalkör, Csernakeresztúrról a hagyományörzők képviselik a bukovinai székelyeket. Az ünnep második eseménye a

XXII. Kárpát-medence gyöngyei folklórfesztivál lesz. Meghívott a vajdasági Füzérfonók dalkör, az Ifjú Bekecs néptáncgyűttes, a Napsugár, a Borsika, a Báborka, a Kis Kökényes néptáncgyűttes, a házigazda Tatarca, Pohánka és Hajdina táncsoportok, valamint a Haricska zenekar. A gálát követően a multság az andrássytelepi kultúrotthonban folytatódik.

Hőlégballon-parádé Nyárádköszvényesen

Idén 18. alkalommal szervezik meg a hőlégballon-fesztivált szeptember 27-29. között, amelyre Nyárádköszvényesen kerül sor. A repülési lehetőségek mellett szabadidős tevékenységgel és kikapcsolódást nyújtó programokkal várják mindazokat, akik az őszi táj szépségét szeretnék megcsodálni. Szombaton 13 órakor a Bekecs Táncgyűttes lép színpadra, 16 órától a Kőszínház társulata mutatja be a Kőleves című zenés játékot, 19 órától a Compact, 21 órától Rudán Joe és Varga Miklós koncerteznek. Vasárnap 14.15 órától a gyermekek számára a Kádár Zoltán János tart interaktív előadást, majd folkkoncert következik 20 órától a Slágerbörze lép színpadra. A sétarepülésre a <https://forms.gle/GtgmqFvxtXvtoDZ6> úrlapon lehet regisztrálni.

Tízéves a marosvásárhelyi Kálvin ház

A Kálvin ház fennállásának tizedik évfordulóját az idők világnapja alkalmából október elsején 10 órától ünneplik meg. Az ünnepi műsor keretében köszöntések és szavaltatok hangzanak el, énekel a Kálvin ház lakóinak kórusa és a református lelkészek kórusa, Bíró Jenő lelképásztor vezetésével. Igei köszöntőt mond Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke és Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke. A Kálvin ház elmúlt tíz évét Jakab István igazgató méltatja.

Találkozó a Bolyaiban

A Bolyai Farkas Elméleti Líceum az idők világnapja alkalmából a hála és a tisztelet jeléül október elsején 15 órakor találkozót szervez az intézmény volt tanárai és alkalmazottai számára, ahol alkalom nyílik az ünnepelésre, meghitt beszélgetésre és a régi emlékek felidézésre. Az eseményre a líceum tanári szobájában kerül sor – tájékoztatott Hajdú Zoltán igazgató.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A Román Posta kézbesíti az adóamnesztiáról tájékoztató leveleket

A kormány szerdán jóváhagyta a Román Postával való együttműködés jogi keretét, hogy a postai dolgozók kézbesíthessék az adóamnesztiáról tájékoztató leveleket, és a címzettek kifizethessék nekik az adóhátralékukat – számolt be a kormányülés utáni sajtótájékoztatóján a pénzügyminiszter.

Marcel Boloş elmondta, hogy a következő időszakban a minisztérium a mintegy 21 ezer postai alkalmazott közvetítésével tájékoztatni fogja az adófizetőket a részleges adóamnesztia előnyeiről. Közlése szerint azért van szükség a vállalat segítségére, mert több mint egymillió adófizetőnek nincs fiókja az online adóbefizetést lehetővé tevő privát virtuális térben. A postások előreláthatólag a jövő héten kezdik el a tájékoztató levelek kézbesítését.

Egy szerdán elfogadott sürgősségi rendelet szerint a Román Postát bízná meg a pénzügyminisztérium, hogy kézbesítse a részleges adóamnesztia lehetséges kedvezményezettjeinek az állammal szembeni tartozásokról szóló dokumentumokat, és a címzettek ki is fizethetik az adóhátralékot a postásoknak. A kormány szeptember elején fogadta el az adóbeszedés hatékonyságának növeléséről és a költségvetési kiadá-

sok észszerűsítéséről szóló sürgősségi rendeletet, amelyik a részleges adóamnesztiáról is rendelkezik. Eszerint mentesülnek a kamatok és a büntetőkamatok kifizetése alól azok a cégek, amelyek 2024. november 25-ig rendezik az adótartozásaikat. A pénzügyminiszter adatai szerint a részleges adóamnesztia 330.000 vállalatot érint, amelyek összesen 32,4 milliárd lejrel tartoznak az államkasszájának. Az 5000 lejnél kisebb adótartozással rendelkező magánszemélyeknek csak az adósság felét, 5000 lej felett pedig a 25 százalékát kell befizetniük, ha november 25-ig önkéntesen törlesztenek. Mindkét kategória mentesül a kamatok és a büntetőkamatok kifizetése alól is. Ez az intézkedés 848.000 adófizetőt érint, akiktől összesen 39,2 milliárd lej szeretne behajtani az állam.

A jogszabály szerint a szaktárca a Román Postát bízza meg az adóamnesztia igénybevételéhez szükséges doku-

mentumok kinyomtatásával, borítékolásával és kézbesítésével. Az indoklás szerint a magánszemélyeket – akik számára nem kötelező a privát virtuális térben (SPV) való regisztráció – így lehet a legkönnyebben és a legrövidebb időn belül tájékoztatni a rendelet előírásairól. Az adóamnesztia lehetséges kedvezményezettjei között olyan személyek is vannak, akik nem használnak internetet, vagy olyan helyen élnek, ahol nincs hozzáférésük az internethez, ezért a posta szolgáltatásaira van szükség ahhoz, hogy célba érjen az információ – olvasható a jogszabály indoklásában. A boríték tartalmazza egy tájékoztatót az állammal szembeni tartozás teljes összegéről és arról, hogy ebből mennyit kellene törleszteni a megszabott határidőig, illetve mennyit törölnek el, továbbá egy szándéknyilatkozatot arról, hogy az illető élni akar az adóamnesztiával és egy erre vonatkozó igénylést. Ugyanakkor mindazok, akik készpénzzel vagy bankkártyával szeretnék törleszteni tartozásukat, megtehetik majd a Román Posta közvetítésével. A szolgáltatásokért a Pénzügyminisztérium fizetni fog a Román Postának. (Agerpres)

Klaus Iohannis államfő részt vett az ENSZ Közgyűlésén

„Felelősségteljesebben kell szemlélnünk a világot”

Klaus Iohannis államfő vezette Románia küldöttségét az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Közgyűlésének 79., szeptember 24–25-én New Yorkban zajló ülésén. Az ülés központi témája „az egység a sokféleségben, a béke, a fenntartható fejlődés és az emberi méltóság előmozdításáért mindenütt és mindenki számára”. Az államelnök szerdán mondott beszédet az ENSZ-közgyűlés plenáris ülésén.

„Bármennyire is bizonytalan ma a világ, a problémákra mindig a szorosabb együttműködés és a nagyobb szolidaritás lesz a válasz – jelentette ki szerdán New Yorkban, az ENSZ Közgyűlése előtt mondott beszédében Klaus Iohannis. Az államfő kifejtette, hogy Románia mindig támogatni fogja az ENSZ-központú nemzetközi világrendet. „Ha megoldásokat akarunk találni, felelősségteljesebben kell szemlélnünk a világot. Meg kell értenünk a kihívásokat. Emlékezzünk arra, hogy mi hozott össze minket. A béke mint lelkiállapot, mint cél, mint eszköz” – fogalmazott. Kijelentette, hogy a bizonytalanság, az erőszak, a konfliktusok, sőt a háború is eluralkodott a világon. Szerinte a legnagyobb kihívás megtalálni a béke helyreállításához és megtartásához szükséges megoldásokat. „Ellenkező esetben a nemzetközi rend és a nemzetközi jog hasztalanná válik. Amikor a diplomácia a legnehezebben használható eszköz, éppen akkor van rá a legnagyobb szükségünk” – részletezte az államfő.

Beszélt arról, hogy Ukrajnát támogatni kell az Oroszország elleni háborúban, ahogyan ezt Románia is megteszi. Egyúttal felszólított a Gázai övezetben zajló harcok beszüntetésére, „valamennyi túszeres szabaddon bocsátására és a gázai civileknek szánt humanitárius segélyek biztonságos szállításának elősegítésére”.

A román államfő kitért az éghajlatváltozásra is, ami szerinte egyre nagyobb veszélyt jelent az emberiség biztonságára, és következményei már most is nyilvánvalók. Szerinte a klímaváltozás hatással van a népesedésre, a gazdaságra, az energiára és a geopolitikára egyaránt. „Létfenntartás és nemzetközi együttműködés szorosabbra fűzése és a polgári védelmi mechanizmusok biztosítása. Románia nemzetközi szinten aktívan részt vesz a katasztrófavédelmi gyakorlatokban és küldetéseket, különösen az erdő- és tarlótüzek eloltásában” – emlékeztetett. Hangsúlyozta: fokozni kell az erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a globális felmelegedés 1,5 Celsius-fokra történő korlátozására vonatkozó célt tartani lehessen. „Mivel az éghajlatváltozás megsokszorozza a veszélyeket, Románia támogatja az éghajlati és biztonsági kérdések integrált megközelítését az ENSZ rendszerén belül” – tette hozzá. Felhívta a figyelmet arra, hogy a világban nőtt a bizalmatlanság és a gyűlölet. „Az együttélés és a tolerancia helyett polarizációnak és növekvő szélsőségesnek vagyunk tanúi” – jelentette ki, hozzátéve: itt az ideje a globális intézményekben, elveken és értékeken rejlő erősségek azonosításának. „Azoknak az erősségeknek, amelyek az emberi méltóság védelmét szolgálják; az emberi méltóság pedig nem biztosítható emberi jogok nélkül. Soha nem opcionálisak, és továbbra is az ENSZ egyik alappillére maradnak” – fogalmazott a beszédében.

Végezetül azt is elmondta, hogy Románia figyelemmel kíséri a nemek közötti egyenlőség helyzetét. „Az Emberi Jogi

Iohannis az ENSZ pulpitusán

Foto: www.romania-insider.com

Tanács és újabban a nők helyzetével foglalkozó bizottság tagjaként Románia határozottan támogatja a nemek közötti egyenlőséget” – üzent a közgyűlés tagjainak.

Románia olyan kibővített Biztonsági Tanácsot szorgalmaz, amelyben az átláthatóság és az elszámoltathatóság nem kivétel, hanem szabály lenne – jelentette ki továbbá Klaus Iohannis, majd kifejtette, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének nincs életképes alternatívája, és a szervezet alapelvei változatlanul érvényesek. „Most az ENSZ további reformjára összpontosítunk, hogy képes legyen megfelelni a jelenlegi és a küszöbön álló kihívásoknak” – jelentette ki.

Azt hangoztatta, hogy az ENSZ-nek hatékonyabb, reprezentatívabb szervezetté kell válnia. Olyan szervezetté, amelyben a fiatalok „beleszólhatnak az őket érintő kérdésekbe”, és ahol „a civil társadalom (...) hangja meghallgatásra talál”. „Ezért volt olyan sürgős szükség a Paktum a jövőért című tervre. Hogy új formát és célt adjunk az elkövetkező generációknak szóló vízióinknak” – fogalmazott Iohannis, arra utalva, hogy az ENSZ kétnapos csúcstalálkozóján elfogadták a Paktum a jövőért (The Pact for the Future) című tervet, amelynek célja a világ egyre megosztottabbá váló nemzetjeinek összefogása a 21. század kihívásainak kezelése érdekében.

Klaus Iohannis szerdán New Yorkban az ENSZ Közgyűlése alkalmából szervezett sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy Romániának van esélye a vízumkötelezettség feloldására az Amerikai Egyesült Államok részéről, és nem rosszak az erre utaló előjelek, de nem akart becsületesen bocsátkozni a washingtoni döntés meghozatalának időpontjára. Újságírói kérdésre elmondta, hogy „elemzések, mérések, következtetések következnek”, de a román hatóságok sokat tettek a lakosság tájékoztatása, tudatosítása érdekében Romániában és az USA-ban egyaránt, és „úgy tűnik, hogy van esély erre”.

„Tényleg úgy gondolom, hogy a lakosság tájékoztatása volt a kulcsa annak, hogy a vízumok elutasítási aránya jelentős mértékben csökkenjen. Tudják, hogy minden ettől függ: legyen minél alacsonyabb az elutasítási arány. Az előjelek nem rosszak” – jelentette ki az államelnök. (Agerpres)

Ország – világ

Költségvetés-kiegészítés régiós beruházásokra

A Pénzügyminisztérium költségvetésének 251,4 milliárd lejese kiegészítéséről fogadott el szerdán határozatot a kormány. Az összeget azoknak a regionális fejlesztést biztosító beruházásoknak és más jelentős beruházásoknak az állami támogatására fordítják, amelyek finanszírozását már korábban jóváhagyta a Pénzügyminisztérium.

Nem éli túl a koalíció a választásokat

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke, Nicolae Ciucă szerdán kijelentette: a dolgok jelenlegi állása szerint „több mint valószínű”, hogy a mostani koalíció nem éli túl a választásokat. A Realitatea.net-nek nyilatkozó politikus megerősítette, hogy tárgyalta korábban a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnökével, Marcel Ciolacucval arról a törvénymódosító tervezetről, amelyik lehetővé tenné Klaus Iohannis államfő indulását a PNL listáin a parlamenti választásokon. A PNL elnöke reagált Ciolacucnak arra a keddi esti Facebook-bejegyzésére is, amelyben a PSD elnöke cáfolta, hogy idén április 3-án tárgyalta a jogszabályjavaslatról hármasban Ciucával és az államfővel, mint ahogy ezt liberális források állították. Ciucă leszögezte, hogy a találkozót dátuma nem is lehetett április 3-a, mert aznap Csehországban tartózkodott. „Most már nem akarok ezen lovagolni... Fontosabb problémáink is vannak. Azt várom el a miniszterelnöktől, hogy ismertesse a költségvetési hiány csökkentéséről és az uniós forrásfelhasználás hatékonyságának növeléséről szóló intézkedéseket” – jelentette ki, majd hozzátette: pártja számára az a fontos, hogy teljesítse a választóknak tett ígéreteit. „Ha nem értjük meg, hogy miként tudunk valóban az emberekért politizálni, akkor csak ülünk az asztalnál, és veszítjük az időnket” – fogalmazott a PNL elnöke. (Agerpres)

Van engedély a Neptun Deep beruházásra

A környezetvédelmi miniszter azt nyilatkozta szerdán, hogy a fekete-tengeri Neptun Deep földgáztermelési beruházás túljutott a környezetvédelmi engedélyezés összes szakaszán. (Sz.m. Mint korábban tájékoztattuk olvasóinkat, a Greenpeace képviselői tiltakoztak a beruházás ellen.) A kormányülés utáni sajtótájékoztatóján újságírói kérdésre válaszolva Mircea Fechet elmondta, hogy a projekt környezetvédelmi engedélyezéséhez elvégezték a környezetvédelmi hatástanulmányokat, és a több száz oldalas dokumentumok elérhetők a környezetvédelmi minisztérium honlapján. Ezeket át tanulmányozták a konstancai környezetvédelmi ügynökség szakemberei, mielőtt engedélyezték volna a Neptun Deep beruházást – tette hozzá a miniszter. Mircea Fechet megjegyezte, hogy bizonyos civil szervezetek bíróságon támadták meg a környezetvédelmi engedélyt, de meggyőződése szerint bebizonyosodik majd, hogy környezetvédelmi ügynökség „megfelelően végezte a munkáját”. (Agerpres)

Adóamnesztiás szívatás

(Folytatás az 1. oldalról)

szabadkereskedelmet folytatnak, palotákat emelnek, luxusautót vásárolnak, s lassan övüké lesz a világ. Tévedés ne essék, senkitől nem irigyelem azt, amije van, mert ettől nekem nem lesz több, csak egy ilyen adóamnesztiás törvény árnyékában talán jobban körül kellene nézzen a finánc, hogy honnan és miként tudná feltölteni az államkasszáját. Az külön okfejtés lenne, hogy uniós támogatással, az átlagosnál nem alacsonyabban teljesítő nemzetgazdaság mellett hova tűnt el a közpénz? Hol vannak azok a beígért nagyberuházások, amelyek hozzájárulnak a gazdaság fellendítéséhez, a beruházók ilyenszerű állami támogatásához?

Eszembe jut egy történet. A Duna-deltában egy kis félszigeten levő örházban egy macedón származású vadór látott vendégül. Egy kis vörösbőr mellett arról beszélgettünk, hogy milyen híreseket adtak az országnak nemzetiségeink. Hagi, Halep – sorolta büszkén a sportolókat, majd pienesztálra emelte Gigi Becalit is. Megjegyeztem, hogy a rossz nyelvek azt beszélik, az első millióját telepanamával szerezte, nem a legtitészegebb módon. Mire beszélgetőtársam hátrahőkölve válaszolt: jó lélek, mert a szegényeknek is ad, és az Isten megbocsátja bűnét.

Lehet, hogy ebben az országban az Úristen mégsem egyformán osztja kegyeit?

Felújítják a tüdőklinikát

Meggyesfalvára költözik a kórház

Folyamatban van a versenytárgyalás a marosvásárhelyi tüdőklinika teljes körű felújítására, jelenleg az ajánlatokat bírálják el. Még nem tudható, hogy mikor kezdik meg a munkálatokat, mert esetleges óvások miatt késhet a kivitelezés. A Maros Megyei Klinikai Kórház vezetősége egy megyesfalvi helyszínt, a Hunyad utcai egykori preventórium épületét teszi rendbe, hogy a munkálatok idejére oda költöztessék a tüdőklinika betegeit, és ha csökkentett kapacitással is, de fogadják majd a pácienseket.

Menyhárt Borbála

Fotó: Nagy Tibor

Februárban adtunk hírt arról, hogy hosszas huzavona után a fejlesztési miniszter végre aláírta a marosvásárhelyi tüdőklinika beruházásának a finanszírozási szerződését, amelynek alapján teljesen felújítják a tüdőklinika épületét, és bővítik az ingatlant, ezenkívül hőszigetelik, kicserélik a nyílászárókat, kicserélik a vízelvezető rendszert, beépítik a tetőteret, és két új liftet is beszerelnek. A kórház udvarát is átalakítják, újraaszfaltozzák, és 49 parkolóhelyet alakítanak ki, amely közül 39 fedett lesz. Továbbá járdát építenek oda, ahol eddig

nem volt. A marosvásárhelyi tüdőklinika teljes felújítása 78 millió lejbe kerül, a munkálatokat az Országos Beruházási Társaság finanszírozza.

Az épület, amelyben tébécérészel is működik, régóta megérett az alapos korszerűsítésre, ugyanis a tüdőt érintő betegségek igen gyakoriak, és fontos, hogy a betegellátás a lehető legkorszerűbb körülmények között történjen. A marosvásárhelyi Gheorghe Marinescu utcai tüdőklinika közel száz ágygal működik. Februárban a kórházmenedzser a sajtónak elmondta, keresik a megol-

dást arra, hogy a munkálatok idején is biztosítva legyen a betegellátás.

Lapunk érdeklődésére, hogy sikerült-e megtalálni a megfelelő megoldást, a napokban dr. Ovidiu Gîrbovan, a Maros Megyei Klinikai Kórház menedzsere egy sajtótájékoztatón elmondta, kellett találniuk egy helyszínt, ahová a munkálatok idején elköltöztetik a tüdőklinikát, amely, ha csökkentett kapacitással is, de működni tud ez idő alatt. Kiemelte, nem tehetik meg, hogy felfüggesztik a tevékenységet, hiszen ott van a tbc-részes is, a betegek nem maradhatnak ellátás nélkül. A Maros Megyei Tanács anyagi támogatást biztosít a kórháznak ahhoz, hogy a Hunyad utcai épületet – ahol tbc-preventórium, a járvány idején pedig oltóközpont is működött –, rendbe tegyék ahhoz, hogy az előírásoknak megfelelően, ideiglenesen, csökkentett kapacitással ugyan, de működhessen a tüdőklinika, hiszen közeledik a hűvösebb időszak, amikor megnövekedik a légzőszervi megbetegedések száma.

Újságírói kérdésre, hogy mikor kezdődhetnek el a munkálatok, mikor válhat építőtelleppé a tüdőklinika és annak udvara, a kórház gazdasági osztályának vezetője elmondta: a folyamatot az Országos Beruházási Társaság koordinálja, a tapasztalat szerint kitolódhatnak a határidők. A versenypályázatra tíz ajánlat érkezett, amennyiben nincs óvás, és aláírhatják már most a szerződést, akkor is csak több hónap múlva kezdheti el a munkálatokat a kivitelező. Tehát mindenképp átcúszik a jövő évre az építőttelep megnyitása.

Nyugat-nílusi vírus

Újabb pusztító járvány?

Nagy-Bodó Szilárd

Ha a Nílus folyóra gondolunk, akkor egyértelműen kijelenthetjük, hogy az földrajzi szempontból elég távol esik Romániától, ezzel együtt mégis felütötte a fejét nálunk is a nyugat-nílusi vírus és az ennek a következtében kialakuló nyugat-nílusi láz. A vírus jelenléte azaz is magyarázható, hogy egyrészt sokan utaznak, és hatalmas a kereskedelmi forgalom is az egyes régiók között, a szállítmányokkal pedig vírusok is érkehetnek, másrészt egyre inkább lehet arra számítani a globális felmelegedés következtében, hogy több melegebb égövré jellemző betegség fog megjelenni Romániában is – hívta fel a figyelmet Tar Gyöngyi, a Hargita Megyei Egészségügyi Igazgatóság vezetője, aki arról is beszámolt, hogy egyelőre még nincs oltóanyag a nyugat-nílusi lázra.

– Maga a betegség a szakemberek szerint az esetek 80%-ában tünetmentesen folyik le, a többi 20%-ban pedig enyhe tünetekkel jár, amelyek nem specifikusak, azaz más betegségekre is jellemzőek lehetnek. Ilyen például a láz, a gyengeség, fáradékonyság, bőrkkiütések, gyulladások, hányinger vagy éppen az izomfájdalom. A nyugat-nílusi vírust szúnyogcsípéssel lehet elkapni, a lappangási ideje 2-14 nap között változik. A betegség nem új keletű Afrikában, csak nálunk az. Eddig nem dolgoztak ki ellene védőoltást, viszont lehet, hogy most, mivel nagyobb

figyelmet kapott, a szakemberek is többet tesznek azért, hogy létrejön a szérum, azonban ez még mindenképpen időbe fog telni, hiszen a kutatás és az oltás kidolgozása után még szükségesek az állati és emberi tesztek is – tájékoztatót a Hargita Megyei Egészségügyi Igazgatóság vezetője.

Kell-e attól tartani, hogy a nyugat-nílusi vírus egy újabb pandémiát fog eredményezni? Nagy valószínűséggel nem, mivel az emberek egymás között nem terjesztik, nem tudják átadni egymásnak, ahogy ez a Covid19 esetében volt. A betegség csak emlősöknél tud kialakulni, szúnyogcsípés által. Így az a lehető legjobb módszer, hogyha hosszú ujjú ruhát viselve, szúnyog elleni szerekekkel, eszközökkel megpróbáljuk megelőzni ezeket a csípéseket, hiszen senki nem szeretne beteg lenni.

Romániában júniustól monitorozzák a nyugat-nílusi lázat, azóta a román járványtani intézet adatai szerint 64 esetet regisztráltak az országban, és eddig hat halálos áldozata volt a betegségnek. Ez nem azt jelenti, hogy 64 eset volt, hanem ennyit diagnosztizáltak, nyilván ezek a súlyosabb esetek, vélekedett a Hargita Megyei Egészségügyi Igazgatóság vezetője, aki külön kiemelte azt is, hogy a közeledő hideg miatt eltűnnek a rovarok, így november végétől már nem igazán lehet nyugat-nílusi lázzal számolni, azonban borítékolható, hogy jövőben ismét felüti a fejét a betegség.

Kelemen Hunor:

Többet a polgárnak, kevesebbet az államnak!

– Ön negyedszerre államelnökjelölt. Van még kihívás ebben?

– Hogyne volna! Az elnökválasztásnak mifelénk leginkább tízévente van súlya, és ilyenkor valóban mindenki erre figyel. Amit ebben a kampányban mondok, azt meghallja az ország. A magyarok üzenetét pedig csak én mondom el, más nem. Emellett arról beszélek, hogy vissza kell állnia a rendnek polgár és állam viszonyában: a polgárnak van állama, és nem az államnak polgára. Nyeresre játszom, semmi vesztenivalóm nincs!

– Az elmúlt hetekben vita alakult ki az Ön jelöltsége körül. Román újságírók már nem is arról beszélnek, hogy szabad-e magyar jelöltre szavazni, hanem arról, hogy miért jobb a magyar jelölt, mint a többiek...

– Látva, kik a jelöltek, és hogy miről beszélnek, amiről kellene, tulajdonképpen nem meglepő ez. Az az érzésem, hogy az indulásom megnyugtató a gondolkodó román embereket arról, hogy legalább egyvalaki a józan ész képviselője, és az ország valós problémáiról beszél.

– De lesz ebből román szavazat is?

– Én azzal számolok, hogy egyre több! Nagyon pozitív élményeim vannak az elmúlt hetekből. Sok román ember állított meg az utcán, a benzinkútnál, többen írtak személyesen: újságírók, véleményformálók, hogy engem támogatnak. Szerintem nincs ebben semmi ördögösség, én csak azt csinálom, ami a dolga lenne egy államelnök(jelölt)nek. A lényegről beszélek: az állam a polgárok fejére nő. Ahelyett, hogy segítene, ma csak megnehezíti a polgárok dolgát.

– Iohannis elnök pontosan ezt mondta egy adott ponton: az állam kudarcot vallott.

– És igaza volt... legalább akkor, egyszer. Persze, az élet ment tovább, az emberek pedig nem értették, hogy mondhat ilyet következmények nélkül az ország első embere, aki maga is felelős az előállt helyzetért. Iohannis azóta is hallgat, miközben háború van a szomszédban, aszályok nyáron, árvizek ősszel, tragédiák a kórházakban, drogok az iskolákban és sorolhatnám.

– És a mostani kormány mit tesz ez ellen?

– Érdemben semmit. Ezt kiválóan bizonyítja a pénzügyminiszter legutóbbi húzása: pénzügyi amnesztiát javasolt. Ami azt jelenti, hogy akik eddig nem fizettek adót, azoknak engedje el az állam a tartozásait. Én pont az ellenkezőjét mondom, és szerintem az összes tisztességes ember is az országban: aki fizeti az adóit, azt támogatni, aki nem fizeti, azt büntetni kell.

– Szokott Ön beszélni a demográfiai problémákról is. Van az állam mérete és eközött összefüggés?

– Hogyne. Románia egyik legsúlyosabb, konstans válsága a demográfiai helyzet alakulása. A kivándorlás, a népességszökkenés mindenkit érint: románokat és bennünket, magyarokat is. Azt szoktuk mondani, hogy a 24. órában vagyunk, de éppen emiatt kell cselekedni! Mi az RMDSZ-ben ezt a problémát időben felismertük, és a kormányban javaslatot is tettünk családpolitikai, népesedéspolitikai intézkedésekre: több mint 200 bölcsőde építéséről döntöttünk, kiharcoltuk, hogy legyen családdügyi minisztérium, és ezek csak a legfontosabbak. De ezt a munkát folytatni kell! Én nem szeretném, hogy elmenjenek a

magyarok a szülőföldjükön, és máshol keressenek jövőt. Nem szeretném, hogy a polgárok azt gondolják, hogy Románia csak az országuk lehet, de az otthonuk nem, és a lábukkal szavazzanak, elvándoroljanak. Mert elégük van abból, hogy az állam nem látja el alapvető funkcióit. Ráadásul ma tisztelet helyett csak gyanakvást kap az ember. Románia nem az ügyes emberek, hanem az ügyeskedők országa. Aki tisztességesen játszik, azt vegzálják, az ügyeskedőket meg békén hagyják.

– Emlékeim szerint minden kormány megígérte eddig a bürokrácia csökkentését, aztán nem történt semmi!

– Dehogynem, történt! Mindig tovább nőtt. Leginkább egy kisgömböchöz tudnám hasonlítani ma az államot. Nő és nő és nő... Nő a bürokrácia a hivatalban. Nő az egyenlőtlenség a város és vidék,

egyik és másik régió között. Nő a sor a kórházakban. És nő a teher mindenkin. A gyerekeimnek lassan annyi órájuk van az iskolában, mint amennyi egy hivatalnok munkaideje – csak neki nem kell leckét írni, miután hazamegy. Na, ezen akarunk változtatni.

– Hogyan?

– Úgy, hogy visszamegyünk a kormányba. Ahogy eddig, úgy ezután is a józan ész és a magyarok érdekeit fogjuk ott képviselni. Sosem titkoltuk, hogy az ősi választások tétje, hogy a magyar közösség döntési pozícióba jusson. Ezért kell ismét kormányra kerülnünk. Bizakodó vagyok: ha ősszel megismételjük a tavaszi eredményt, akkor bármennyire is akarunk, nem tudnak bennünket megkerülni. Mi a reményt képviseljük: azt, hogy lehet a dolgokat jól is csinálni. Hogy a politika min-

denekelőtt a közösségi ügyek képviselését jelenti. Én úgy látom, és a tavaszi eredmények ennek fényes bizonyítékát adják, hogy közösségünk bizalma folyamatosan nő az RMDSZ iránt.

– Mindent egybevetve, kinek érdemes Önre és az RMDSZ-re szavazni ősszel?

– Annak, aki erős magyar képviselőt akar. És annak, aki erős polgárok ebben az országban. Mi határozottan azt képviseljük, hogy többet kapjon a polgár: több lehetőséget, több tiszteletet. És jusson kevesebb az államnak: kevesebb pöffeszkedés, kisebb bürokrácia. Mondhatnám úgy is, hogy az állam kevesebbet kérjen, de többet adjon. Háromszor választunk: november 24-én és december 1-jén szavazunk a szívünk és az eszünk szerint, a nyolcadikán meg ráér később gondolkodni. (P. B.)

Színés Világ

XXI. évf. 39. (929.) szám, 2024. szeptember 27., péntek

A nápolyi nap alatt (2.)

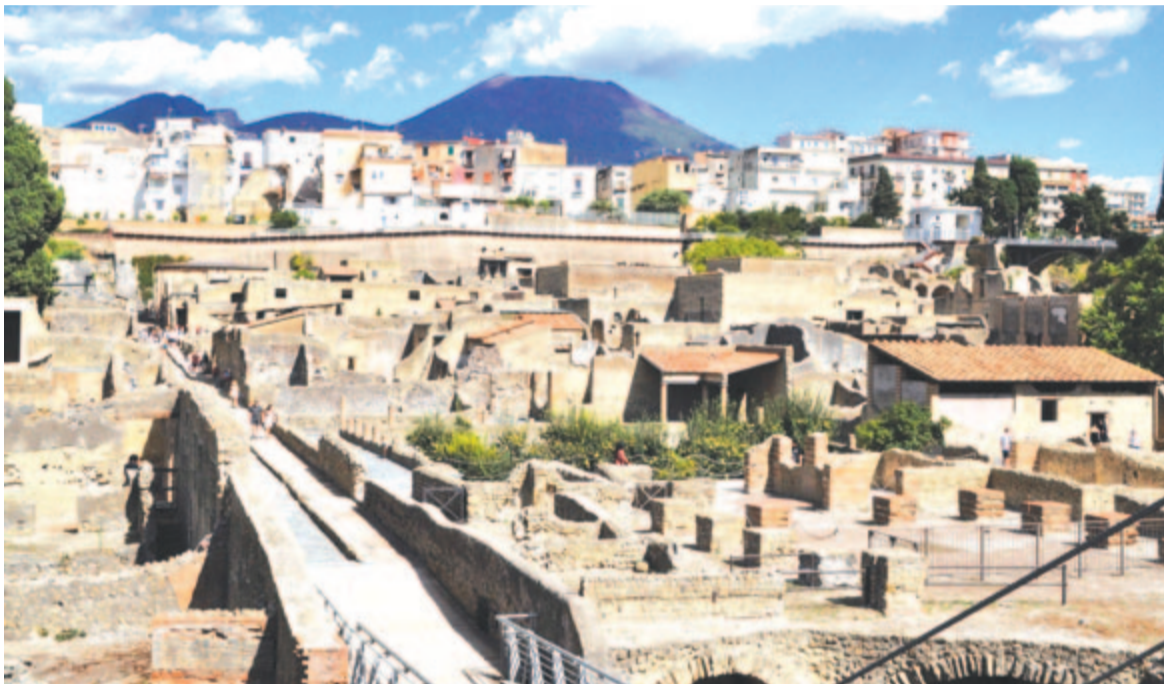
Aki eljut Campania fővárosába, Nápolyba, annak nem szabad kihagynia a Vezúv i. e. 79-es kitörése után betemetett és utólag kiásott, világörökségnek számító Herculaneum és Pompeji városait. Erdemes mindkettőt felkeresni, hiszen igazi időutazásra ad alkalmat mindkét ókori város. Ezzel folytatjuk a múlt heti Színes Világban megkezdett riportunkat.

Vajda György

Herculaneum

Nápolyból Herculaneumba és Pompejibe a Circumvesuviana magán-vasúttársaság járataival lehet eljutni. Az állami vasútvonalon is lehet utazni ebbe az irányba, de az egy teljesen más, kettős sín-páron fut, és nem áll meg a turisták által látogatott két településen. A kiindulópont a Garibaldi tér, az ottani jegypénztárban jegyet vagy akár

jegypénztár, a csomagmegőrző és a szuvenirbolt, végül beléphetünk a régészeti parkba. A fémkorlással szegélyezett járda majdhogynem körbeveszi az épületeket, így panoráma betekintést enged a település elrendezésébe. A kutatók megállapították, hogy a település a görög városrendezési elvet követi. Találtak samnisi tájszólásban írt latin nyelvű feliratot, amiből arra következtettek, hogy korábban görögök laktak Herculaneumban. Miután az i. e. I. században a rómaiak elfoglalták a várost, veteránokat telepí-

Jelen és múlt a Vezúv alatt

Fotók: Vajda György

Augustus iskolájának nemrég feltárt freskója

bérlet is lehet vásárolni. A metróállomásokon automata jegyváltók vannak. Figyelmesnek kell lenni, hogy a négy vágány közül melyiken várja a megfelelő vonatot az utazó, ugyanis nincsenek irányító, eligazító táblák. Lézenegnek készsleges segítők, akik útba igazítják a bizonytalan turistákat, de azonnal a műanyag poharat is az orrod alá dugják, hogy aprópénzzel támogasd a jótétet. Az érkezési időpontot alig néhány perccel a szerelvény érkezése előtt közli a tábla.

Herculaneumba (Ercolano Scavi) sikerült viszonylag kényelmesen eljutni. Az állomás „lepattant”, a tömeg irányába haladunk, így jutunk el az aluljáróba. Schol egy tábla, hogy merre kell tartani, a főút végén egy nagyobb kapu látszik a távolban. Csak sejtjük, hogy az a bejárat. Végül egy sarkon nyíl igazolja, hogy jó volt a megérzés. Atlépünk a kapun, amelyet őriznek ugyan, és van ott egy turisztikai információs iroda is. Jegyet nem kérnek. Egy fémzárral haladunk, ahonnan kiváló a rálátás az alattunk levő romvárosra. Ez a bejárat az akadálymentes megközelíthetőség része, ugyanis lehetővé tették, hogy a fontosabb épületeket és utcákat a mozgássérültek is látogathassák. A tengerpart irányába tartunk, ahol egy korszerű helyiségben van a

tettek a falai közé. I. sz. 62-ben földrengés pusztította a várost, amelyet újjáépítettek, de alig pár évvel ezután, i. sz. 79-ben Pompejivel együtt betemette a vulkáni iszap. Az iszap fölé Resina néven falu épült. Az itt lakók már a középkorban tudták, hogy az egykori római város fölé építkeztek. Érdekes az ásítások kezdete is. 1709-ben egy lovassági tábornok resinai villája kertjében kutat ásított, és az ásók az egykori római város színházának falába ütköztek. Átvették a falat, és megtalálták a színház folyosóját, majd tovább kutatva előkerült a színpad márványpadozata és több értékes

A kikötőből menekülni próbálók maradványai

szobor, amelyek közül néhány 1739-ben elkerült a Bourbon királyi udvarba. Az uralkodó módszeres kutatást rendelt el, és a régészeti leletek gazdagsága láttán 1765-ben létrehozta az ercolanói akadémiát, amely a kor ismérvei alapján tudományosan irányította az ásításokat. Így találtak meg a Villa dei Papi-ri-ben 1785 papiruszt, amelyeket a nápolyi archeológiai múzeumban és könyvtárban őriznek és amelyeket jelenleg a korszerű digitális technológia segítségével fejtenek meg.

Két-háromórás sétával alaposan bejárható a régészeti park. Igazi időutazás ez, hiszen a feltárt és látogatható épületekben (nem minden helyiség az) betekintést nyerhetünk az egykori rómaiak életébe. Gyönyörű kültéri és belső padló- és falmozaikok maradtak fenn. A házakat falfestmények díszítették. Igen érdekesen strukturált, az ókori római élet gyakorlatiasságának megfelelő helyiségbe léphettünk be. Volt itt „szent hely” (area sacra), fürdők (therme), vásártér (palestra), ahol megmaradtak a mérlegnél használt egykori súlyok. Láthatóak a taver-nák, a hely érdekessége pedig az egyik borosüzlet külső falán található festmény, amely korabeli „plakát” volt, hiszen borfajtánként bearázva kínálja a terméket. De a legszebb talán Augustus egyeteme (főiskolája) volt, amelynek tereit

csodálatos falfestményekkel díszítették, és ahol ottjártunkkor is javában folyt a restaurálás.

Az értékesebb tárgyakat, szobrokat, ékszereket, használati tárgyakat

Herculaneumnak csak egy részét tárták fel. A város nagy része még mindig be van temetve, az ásításokat nem tudják folytatni, mert ahhoz le kell bontani a házakat, azt

Római reklámfreskó

külön múzeumban lehet megtekinteni. Az egyik különálló múzeum-helyiségben pedig a vulkáni láva alól majdhogynem teljes épségben kiemelt halászbárka látható. Az emelvényen lévő csónak körül halászhaló és horgászfelszerelések is vannak. A legmegdöbbentőbb látvány a kikötő egykori rakodóterein fogad, ahol a régészek 300 csontvázat találtak. A szerencsétlenül jártak valószínűleg hajókkal próbáltak elmenekülni a láva elől, sikertelenül, családok, egymást óvó, ölelkező emberi maradványok „mesélnek” a tragédiáról.

pedig nagyon nehéz jogilag kivitelezni. Az ókori város így még tartogathat meglepetéseket a régészeknek.

A tengerpart a vulkánkitörés után több száz méterrel odébb tolódott. Lehangelő volt megtapasztalni, hogy oda a régészeti park melletti szűk, járda nélküli utcán, majd egy mocsos sikátoron áthaladva, a sínek alatti alagúton lehet lejutni. Az alig pár méteres, hullámtörőkkel szegélyezett, szennyezett part sem volt valami bizalomgerjesztő, és az utcákon tornyosuló szemétkupacok sem igazán turistacsalogatók.

A természet kalendáriuma (DCXXXVI.)

Kiss Székely Zoltán

Mintha csak ez a kitarító kánikula egybe akarná mosni a késő nyarat a vénasszonyok nyarával. Még lobog a nyár, még szinte minden zöldül, alig kell hozzá néhány csepp eső. Soha nem látott másodvirágzók tombolva ontják élénk színüket.

...Mert ez még nem az őszi fuvalma,
csordultig nem édes az alma,
a lombokat sem aranyozza
az a kigyúlt, lobogó rozsdá.

Ez csak amolyan előjáték,
azt próbálja, mit nem próbált rég
a nap éltette, nap égette
domboldal bágyadt szőlőkertje.

Egy-egy levél perdül a földre,
elnehezült lomb úttörője,
tar földön hánykolódó bója,
az avar szálláscsinálója.

Ősz küszöbén biztatom magam így Majtényi Erik versével is.

Szeptember 27. Kozma és Damján napja. A két szent életű keresztény vértanúnak csupán a legendája maradt ránk. Az Arábiában született ikerpár ingyen gyógyított, és a gyógyírt is ajándékképpen adta a betegeknek. A szíriai Cirusban szenvedtek mártíromságot a diocletianusi üldöztetések alatt, Kr. u. 303-ban. Tiszteletük már az V. században túlnőtt működési területükön.

Különösen a keleti egyház tartja nagyra őket, de mint az orvosok, felcserek és borbélyok (Kozma), valamint a patikusok (Damján) patrónusai, no és persze a betegségekben szenvedőké, a járvány sújtotta vidékek lakóié, egy időben nyugaton is népszerűségnek örvendtek. Ebben nem kis része volt annak, hogy mint a Medici család házi szentjeit (Cosimo Medici révén) a reneszánsz Firenze művészei sok-sok példányban megörökítették őket – írja Jankovics Marcell a *Jelkép-kalendárium*ában.

Egy hegylanc közepén keresztültörve tetejéről talapjáig, négy mérföldnyi messzeségben; kétoldalt hatszáz lábtól háromezerig emelkedő magas, egyenes sziklafalak, középett az óvilág óriás folyama, az Ister: a Duna – e szavakkal indítja Jókai Mór *Az arany ember* című regényében A Vaskapu fejezetét.

A Vaskapu a Pojána-Ruszká-hegység és a Godján-Szárkő-hegység közötti vízváltó hágó, amelyet a Duna áttörése választ ketté. A stratégiai jelentőségű helyen több nevezetes csata zajlott: itt folytak Traianus császár döntő harcai, itt nyomultak be a törökök, Hunyadi Jánosnak is volt itt győztes csatája a török felett.

A Kárpátok alatt az addig jól hajózható fo-

lyam hirtelen összeszűkül. A Vaskapu a hirtelen gyorsá váló sodrás és a rengeteg zátony miatt hajózhatatlan volt. Csak magas vízállásnál tudták a hajók átjutni rajta. Ha nem volt elég víz a mederben, át kellett rakni a rakományt dereglyékre, szekerekre.

A Duna hajózhatóvá tételére irányuló munkálatok voltak már a római korban is. De igazán komolyan csak Széchenyi István kezdte el a kérdéssel foglalkozni, amikor megbízta Vásárhelyi Pált az Al-Duna feltérképezésével. A munkálatokat azonban csak 1878 után kezdhették el, miután egy nemzetközi konferencián a nagyhatalmak kicsikarták Szerbiától és Romániától a hozzájárulást a csatorna megépítéséhez. A magyar mérnököket hatalmas elismerés érte: őket bízták meg a tervezéssel és a kivitelezéssel. A munkálatokat a magyar államkincstár finanszírozta.

A csatornát fényes ünnepség keretében nyitották meg 128 évvel ezelőtt, 1896. szeptember 27-én. Elsőként a Ferenc József luxusgőzhajó haladt át az új vízi úton, fedélzetén a három érintett ország: Magyarország, Románia, valamint Szerbia királyaival és kíséretükkel.

Am a végig fellobogózott partokon magyar zászlót nem lehetett látni. Ferenc József pedig ünnepi beszédében a monarchiát igen, de Magyarországot meg sem említette. Királyi feledékenység... Magyar királyi feledékenység...

A Vaskapu-csatorna hosszú időn át nélkülözhetetlen és fölbecsülhetetlen szolgálatot tett Európának.

Szeptember 27-én, 1701-ben született János Miklós matematikus, csillagász. Bécsben szerzett tanári oklevelet, majd Nagyszombatban tanított. 1734-től a kolozsvári jezsuita akadémián a teológia és a felsőbb mennyiségtan tanára. Kezdeményezésére indult meg a kolozsvári egyetemi csillagvizsgáló berendezése. Legfontosabb könyve az 1737-ben megjelent trigonometriai tankönyv, amely csillagászati és geofizikai számításokat is tartalmaz. Negyvenéves korában érte a halál Szeben városában.

Asznak a rét virágai,
Hervasztván az őszi szele;
Némák berkünk lantosai,
Sárgul a fák levele! –
Az ifjúság kellemei,
És tüzei s kényei,
Az életnek örömei,
Reményei s kedvei, –
Minden a nagy természetbe
Így megyen bús-enyészetbe!
Éljünk szívünk- s lelkiünkkel,
Mert mink is így megyünk-el.

Így szól Himfy, azaz Kisfaludy Sándor,

70. Dala A boldog szerelem vers-füzérből. Korának imádott költője 252 évvel ezelőtt, 1772. szeptember 27-én született.

E búslásba hajló sorok után rögtön ide tesztem ezt a Himfy-strófát is, a bölcsességében derül-látó 72. Dalt:

Hült helye a sűrű dombon
A sok madárfészeknek;
Levél helyt a dió-lombon
Csókák s varjak lebegnek;
Fűrj és fecske menni készül,
Gólya, daru eltűnt már;
A denevér tornyában ül,
Estvéként most már nem jár;
Hamvas ködben lábbog a nap;
Hervad, pusztul a domb és lap; –
Itt az őszi! de legyen bár, –
Örömkben nem lesz kár.

192 évvel ezelőtt, 1932. szeptember 27-én született Csicsóke-reosztúron Torma Zsófia, a világ első régésznoje. Paleontológusnak indult: a Szászváros környéki fosszilis csigatelepeket tanulmányozta. Az 1875-ös budapesti ősmertani kongresszus után Rómer Flóris felhívására Tordos őstelepét kezdte ásni, ahol meglepő felfedezésekre jutott. Ezt követte a Déva környéki nándori barlang kutatása. Rájuk lelve, a szimbolikus díszítésű edények jelentőségét kutatta. 1899-ben királyi engedéllyel kapta meg a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem bölcsész-doktori oklevelét. 10.387 darabból álló régészeti gyűjteményét halála után az Erdélyi Múzeum örizte. Nyomatásban megjelent dolgozatai közül kiemelkedik *A tordosi őstelep és hazánk népe ősmityhosának maradványai* 1897-ből. Jellemző elhallgatottságára, hogy *Sumér nyomok Erdélyben* című művének reprintje 1973-ban Buenos Airesben jelent meg, azt csak 2008-ban követte a budapesti kiadás.

Szeptember 27-én (1865-ben) Kámonban született Saághy István dendrológus is. 1887-ben szerzett jogi doktorátust Budapesten. Kámoni birtokán 1891-ben kezdte el arborétumának telepítését. 1920-ban már 244 fenyőféle és 310 lombos fa és cserje élt kertjében. Az arborétumban meghonosított új növényfajtákat a *Kertészeti Szemlé*ben és a *Természettudományi Közlöny*ben írta le. 1945-ben a háború elől menekült Ausztriába, ott érte a halál.

Szeptember 28-án, 1823-ban született Schenzl Guidó meteorológus. A stájerországi Admont kolostorának papjából magyar értelmű, magyar intézmények alapjait lerakó, nemzetközileg is elismert tudós lett. 1854-ben kezdte meg működését Budán, 1859-től

„Őszi kikirics” – virága halvány, zöld levele nincs

az akkor elkészült Toldy reáliskolában, az igazgatói munka mellett meteorológiai megfigyelőállomást létesített, ahol 1861-től pontos meteorológiai megfigyelések folytak. Az adatokat is ő dolgozta fel – később az intézmény *Akadémiai Észleldévé* fejlődött. 1866-ban bevezették a déli pontos idő jelzést – ez egy puska lövéssel történt. Az időközben akadémikussá lett igazgató-tanár bejárta az egész országot, és teljes körű földmágnéses felmérést végzett. Ezen a tudományterületen két fontos művet írt: a *Földdelejlenség kézikönyvét* és az *Útmutatás földmágnésességi hely-meghatározáshoz* címűt. Eötvös József akkori kultuszminiszter segítségével 1870-ben a budai várban megalapította a *Magyar Meteorológiai és Földdelejlenségi Intézetet*.

Hol a szép Gömör halmos képet ölt,
Csendes magányban él hű tisztelő!

– írja 1846-ban kelt, *Levél Pogány Karolinához* című episztolájában az 1817. szeptember 28-án született pap költő, Tompa Mihály –

– Lant és biblia, e két szent barát
Karján ringatja boldogan magát.
Az én pályám szép, ámbar nem ragyog,
Én az egyszerű nép öre vagyok!
(...) Nekünk úgyis kevés öröm virít!
Olyan az is, mint az őszi kikirics,
Virága halvány, s zöld levele nincs!...

292 évvel ezelőtt, 1732. szeptember 29-én született Fichtel János ásvány- és őslénytan-tudós. Ügyvédnek tanult; 1787-től kormány-széki tanácsosként Erdélyben élt. Leírta a Kárpátok ásványait; felbecsülte a Tátra csúcsainak magasságát. Ásványtani érdemei okán 1775-ben a berlini természettudósok, 1781-ben a lipcei bányászegyesület választotta tagjai közé. Az erdélyi őslénytani kutatásoknak az elindítója volt.

Lám, néhány magyar voltára büszke tudós és költő – köztük néhány magyarrá lett tudós; s a „magyar” király és sleppje, akik éppen e büszkeségükben bántották – mi több: alázták meg – a magyar alattvalókat...

E mai számvetést letudva, Majtényihoz térek vissza; *Ősz küszöbén* című versét így fejezi be:

... Ha majd fõnn, a szirti magasban
az éles szél rézkürtje harsan,
akkor rázkódnak meg a fák is,
s mint tépett cernájú kaláris,

sokszínű gyöngyei peregnék
az elszabadult leveleknek,
s megannyi villó tarka réteg
puhán pólyázza be a rétet.

Pihen a föld, hólepte álom
megérdemelt csöndjére vágyón,
hisz minden dolgát elvégezte,
borrá tüzesedhet gerezdje.

Maradok kiváló tisztelettel
Kelt 2024-ben, Kozma és Damján napján

Ősz küszöbén Saághy István kámoni arborétumában

Épített örökségünk Történelmünk bizonyítékai: várromok, kastélyok, templomok és temetők

Bihar megyében, a Réz-hegység nyugati részén, a Sólyomköpesteől északnyugatra fekvő hegy tetején, 448 méteres tengerszint feletti magasságban található Sólyomkő várának romjai. A várat még a tatárjárás után, 1242 és 1246 között építtette a Dunántúlon birtokos Geregye nemzetségből származó Pál comes, Bihar vármegyei birtokai védelmére. Pál comes IV. Béla hú embere volt, aki Bihar vármegyei birtokait katonai érdemeiért kapta. 1257-ben készült bevallásakor még bírta Sólyomkőt, ahol a vadászsólymokat tartották, valamint Rév és Kér helységeket is. Pál fiai azonban szembekerültek V. István királlyal, ezért kegyvesztettek lettek, elvesztették bihari birtokaikat, amelyek a Körösök és a Berettyó mentét uraló Borsa nemzetségre szálltak.

Nagy-Bodó Tibor

Múlt heti összeállításunkhoz dr. Kálmán Attila tanár, történész is hozzászól:

A Batthyány család Élesden birtokos ága a grófi címet szerző Batthyány Adám második fiától, Páltól származott. Az ő fia Zsigmond, majd következik Imre, az ő gr. Saurau Annával kötött házasságából származott József, Nógrád vármegye főispánja, akinek gr. Illésházy Franciskával kötött házasságából született József nevű fia, császári és királyi kamarás, akinek felesége gr. Lázár Anna volt, majd 1832-ben feleségül vette Tarnóczy Antóniát.

A második feleségtől született József György nevű fia, aki 1861-ben gróf Batthyány Lujzát vette feleségül, második felesége pedig gróf Kornis Antónia volt. Első házasságából született többek között Vilma leánya, aki 1887-ben gróf Bethlen Aladárhoz (1854–1941) ment feleségül, így kerül a Bethlen család tulajdonába az élesdi birtok.

Érdekes megemlíteni, hogy Batthyány József gyermekei közül csak egyetlen fiú volt, László, aki örökölte a hercegi címet és a Strattmann nevet az eredeti ág kihalása után. Őt Batthyány-Strattmann Lászlóként ismeri a történelem, szemorvos, a szegények segítője, 2003-ban boldoggá avatták. A mai hercegi ág tagjai mind az ő leszármazottai.

Az élesdi birtok új tulajdonosa Bethlen Aladár, Bethlen Pál (1798–1859) fia volt. Bethlen Pál Belső-Szolnok vármegye főispánjaként és a dési református egyházmege főgondnokaként is tevékenykedett. Második, gr. Bethlen Máriával kötött házasságából született Aladár nevű fia 1854-ben. Tanulmányait Budapesten, Zürichben, Münchenben végezte. Egy ideig katonai pályán volt, majd festőként is tevékenykedett. 1901–1918 között a Földrendház tagja volt, de nem volt aktív politikus, inkább élesdi birtokát igazgatta. Batthyány Vilával kötött házasságából két leánya született: Mária Gabriella, aki 1907-ben gr. Zichy Ödön felesége lett, és Vilma Mária.

A magaslaki kastély tulajdonosa, gr. Zichy Jenő a kor egyik színes egyénisége volt. 1837-ben született gr. Zichy Edmund (Ödön) és herceg Odescalchi Paula fiaként. 1861-ben, illetve 1865-től országgyűlési képviselő volt egészen haláláig. 1881–1906 között az Országos Iparegyesület elnöke. Nevéhez fűződik az 1879. évi székesfehérvári országos kiállítás megszervezése (ezen mutatta be br. Bánffy Ádám saját készítésű csempekályháját, amelyet I. Ferenc Józsefnek ajándékozott, és a gödöllői kastélyba került – ma csak másolata létezik –, másodpéldányát pedig saját választói kastélyában helyezte el, ez eredeti formájában ott látható napjainkban is). Zichy több tudományos expedíciót szervezett Oroszországba és Ázsiába, amelyeknek célja a magyarság eredetének felkutatása volt. Az első kettőt

1895-ben és 1896-ban a Kaukázus környékére szervezte, a harmadikon 1897–98-ban a Volga-deltát, a csuvasok, a baskirok, az északi és a déli osztyjakok földjét kutatta; átkelt a Bajkál-tavon és a Góbi-sivatagon; eljutott egészen Pekingig. 1901-ben Budapesten magánmúzeumot létesített, amelyben az expedícióján gyűjtött tárgyak kerültek bemutatásra és amelyet a fővárosra hagyományozott. Az expedíciók történetét nyomtatásban is megjelentette. 1906-ban hunyt el Meránban.

A Batthyány–Bethlen-kastély

A műemlék épület Élesd nyugati részén áll. Az itt található birtok kezdetben a Batthyányak tulajdonában volt. A család a 19. század elején egy barokk stílusú kastélyt építtetett a birtokon – néhány klasszicista jellemzővel –, majd a század vége felé az épület a Bethlen családhoz került, mert Bethlen Aladár (1854–1941) házasságot kötött Batthyány Vilma grófnővel.

A kastély kinézetén az új tulajdonosok nem sokat változtattak.

Néhány évtized múlva, 1920-ban egy pap megvásárolta az ingatlant, ahol így mintegy húsz évig istentiszteleteket tartottak.

Ezek után, az 1950-es években a kastélyt államosították, néptanácsi székhelyként, majd lakatosműhelyként használták. Napjainkban a helyi kórháznak ad otthont.

A kastély alapja U alakot formáz, egy szintje van. A homlokzat Élesd főútjára néz, az itteni, emeleti ablakokat jón stílusú pilaszterek választják el. Ezeket az ablakokat tükrök tagolják.

Az épület két szárnyból áll, a jobb oldalon található a barokk stílusú kapu, a másik oldalon pedig a jón oszlopok mellett egy üvegteretű terasz is található.

A kastély hátsó homlokzata szinte megegyezik az elsővel. Ehhez tartoznak a lépcsőházak. A kastélynak egykor kertje is volt, de mára ezt megszüntették.

A magaslaki Zichy-kastélyt ma apácák lakják

A magaslaki Zichy-kastély

A Zichy-vadászkastélynak helyet adó Magaslak a Réz-hegységben, 707 méterrel a tengerszint felett fekszik. Közigazgatásilag Élesdhez tartozik, a Fekete-erdő felé vezető úttól balra, innen mintegy húsz kilométerre érhető el.

A műemlék eklektikus stílusban épült, távol minden településtől, egy hegyoldalban.

A vadászak nyílászáróival és egyéb díszítvényeivel egyetemben az építés körülményeit jelző emléktábla eltűnt, egykor a következő felirat volt olvasható rajta:

„Ez a vadászcastély épült a mi Kegyelmes Urunk Zichi és Vásonekeői Zichy Jenő gróf Ó Nagyméltósága óhajlásából az Úrnak 1891-ik esztendejében a leégett vadászak helyén. Ezen emléktáblát mély halálból emelte Alföldi Flatt Károly uradalmi tisztartó. Löwy Nagyvárad.”

A kastélyt a Zichyek 1928-ban eladták a La Roche és Darvas fakitermelő résztulajdonosoknak

A kastélyban, amely sokáig őrizte eredeti jellegét, 1972-től vendéglő és szálloda működött.

Az 1989-es eseményeket követően egy ideig katonákat szállásoltak el benne, majd 1996-ban a várad-hegylaj Szent Kereszt-kolostor görögkeleti apácai vették birtokukba, hogy ott a felújítás után gyermektábort működtessenek. Az értékes homlokzati elemek ekkor tűntek el az épületről, ablakait műanyag keretű, hőszigetelő nyílászárókra cserélték...

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése:

Amikor az apróvadakat ellepik a dúvadak

Politikai és egyéb helyi családi tényezők folytán a '48-as veszteség után a sólyomkői Batthyány gróf átadta teljes uradalmát a Zichy grófok családjának. Így a vadászszenvedé-

Sólyomkő várának maradványai

lyéről messze híres, majdani helyi élesdi választókerület országgyűlési képviselőjéhez került Magaslak legszebb, Flóra nevű rétje, a Pojana is. Isten a természet szépségén túl nemes apróvad tenyésztésére teremtette ezt a vidéket. Hiába állott ott már 120 éve a Réz-hegységre néző vadászak, az egyre engedetlenkedő és mind hangosabb románok 1890 húsvétján felgyújtották azt. Megjelent az ember, a kártékony dúvad.

Másfél év alatt felépült, immár kőből és időtálló anyagokból, a mai formájában is tündöklő vadászcastély. Rá két évre még egy központi tengelyű tornáccal, belépőtoronnyal bővítették a több mint 2000 m² hasznos alapterületű csinos hegyi menedéket. Ettől kezdve lett Tündérpalota a neve. A korabeli Vasárnapi Újság, Vadászlap, Új Idők, Turisták Lapja mind megemlékeztek a már európai hírű vadászatairól híres környéket és lakot. Az iskolaszerűen és tudatosan történő fa- és vadállomány-telepítések is híret vitték a nagyvilágba: „...a magaslaton tündérpalota ötlük a szemünkbe. Tornyának legfelső ablakaitól a földszintig mindenütt pazarul kivilágítva. Attól tartunk, hogy eltűnik ismét, olyan meglepően mesés és szép a látvány, hogy alig akarunk hinni a szemünknek... Széles, oszlopos lépcsőzeten megyünk az atriumba, hol páncélos alakok állanak a magas, nagy kandalló mellett. Fegyverek, asztalok, székek, hímzések, agancsok és csillárok teszik a berendezését, jobbra és balra vendégszobák. Fent az emeleten még szebb világ vár ránk. A hosszú folyosó falain végig hatalmas medvebőrök, óriás vadkan-, hiúz- és vadmacskafejek, a Kaukázusból származó ritka agancsok...”

Milán Obrenovic szerb király is részt vett itt egy szilveszteri vadászaton, azután a nagy háború felrázta ezt az álmos világot, és innen az élet gyorsuló kereké új időket, embereket, elvárásokat, rendet hozott a világba.

A magaslaki vadászcastélyt mára

már apácaruhás had őrzi a pojánán felállított görögkeleti fatemplom tornyából, a mára már államvallással hit szerint. Így jött el az egyházi zabigyerek, mai janicsárok üdültetésének ideje, amikor az apróvadakat ellepik a dúvadak.

A református templom

A református istenházát 1789–1792 között építették, 1853-ban azonban beszakadt, így a tornyát kivéve teljes egészében át kellett építeni. A munkálatok 1904–1906 között zajlottak, amelyek végére a templom szecessziós jegyeket kapott tervezője, Nagy Sándor nagyváradi építész-mérnök révén.

Dukrét Géza, a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság elnökének szakvéleményezése szerint az egyhajós, bádorgorítású, kontyolt nyeregterős templom tornya a nyugati homlokzat előtt áll.

A huszonnégy méter magas, robusztus torony négyszögletű oldalait lizénák és falsávok díszítik.

A torony második emeletének kanellúrázott lizénái függőnyszerű fejezetben végződnek, közöttük minden oldalon félköríves záródású, vállakra futó, félköríves szemöldökű, keretelt ablakkal, alattuk fogazott ívsorral, amely az övparkányban folytatódik.

A torony legfelső szintje egy nyolcszögletű kisebb torony, amelyen félköríves záródású ablakok és süvegyszerű sisak látható.

A temetők

Élesd lakosai mintegy háromszáz éve temetkeznek, a város északi részén lévő lejtős domboldalra. A temető a római katolikus és a református felekezetek számára jól elkülönített parcellákból áll, a zsidó temető pedig ezektől mintegy ötszáz méterre, északkeleti irányban található. A más felekezethez tartozó halottakat vagy a katolikus, vagy a református parcellákban helyezték el.

A temető alapításának körülményei nem ismertek, csupán feltételezés, hogy azért választották ezt a helyet, mert már itt állott egy régi sír, a koporsó alakú tumba. Ezt tekintik a temető legrégebbi sírkövének.

A koporsó alakú tumba öt kölapon nyugszik, észak-dél irányú a fekvése, évszám vagy írás nincs rajta, csupán a déli és északi oldalán van egy halálfej és egy, az egész koporsót lezáró pántos kereszt. A kölapokat vasszeggel rögzítették. A tumbát a behantolt tér fölé helyezték, és nyilván bizonyos idővel a temetés után készülhetett.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész és Vetési László református szórványlelkész, a romániai református egyház szórványügyi előadója a saját munkájukból és gyűjteményükből küldték el a szerzőnek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1121.

Andersen egyik állítását idézzük a rejtvény főszóiban.

	1	A FÜLŰNKRE HAT	AZON A HELYEN	FELTÉVE PARIPA	KITŰNŐ OSZTÁLYOZÁS	BECÉZETT ZOLTÁN
	A					L
ELÉGEDETLENŰL HANGOT AD	2	KÉZZEL JELEZ A RÁDIUM VEGYJELE	FELSŐ TÁRSAD. RÉTEG KIPUSZTÍTÁS	FELÉNK ELÉG (LATIN)	RÓMAI 1000 SZAMÁRHANG	
... KING COLE (ÉNEKES) MAGAM		GABONÁT KASZÁLÓ JAPÁN VÁROS	NÉMÁN SÍR! A TETEJÉRE	MAGA, ÖN (NÉMET) EBLAK	GALLY LAPOS BÁDOG	
AKKOR INDUL!		SZÉGYELL TÁPLÁLÓ			EZTI ÁHÍT	
SOHA (NÉMET)		SZINTÉN HAMIS		SZÁNTÓ-ESZKÖZ A TÁVOLBA		
NÉPI ÉNEKES			FÉRFINEV (MÁJ. 28.) A MÁJ VÁLADÉKA			
TÖRTÉNELMI KÖZNEV			AB OVO RUHA LENTI RÉSE			
FORRÓ (ANGOL) SZINTÉN NE		FÉLCSAPI ISMERETEI VANNAK		ROSSZ TOJÁS HÁROM (OROSZ)		
		RÖPKE GONDOLAT NAGY KAZAH TÓ		AZ ENSZ BELSEJE! SÉMI NÉP		
BELSŐ SZAGI		MOST KÉSZÜLT SZŰL AZ ÁLLAT	EGYPTOMI FŐ-ISTEN (ÉK. F) ... TOLSZTOJ (ÍRÓ)	ZORRO JELE MEGZAVARODOTT RABI!		
INDUL			KÖLTŐI SKÁLA-KEZDET			
		AZONBAN TONNA (RÖV.)		ANGYAL-RANG BELÁTI!		
ISZKOL	Á					L. N. J.

A PLAUTUS VÉLEMÉNYE

című pályázat nyertesei:

Török Tünde,

Marosvásárhely, Rebreanu u.

Balogh Judit,

Marosvásárhely, Bazsalikom u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

AKI A ROSSZAT BÁTTRAN TŰRI, AZ MEGKAPJA MAJD A JÓT.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a szeptember 20-i számból:

Ikrek:
A hóhér kötele

Skandi:
A macska is szereti a halat, de kerüli a vizet.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

NÉMET OPERASZERZŐ (2.)

	1	2	3	4	N	5	6	7	8	9	T
10											
12	13	14	15	16		17		18		19	
20				21					22		
23			24		25			26			
27	28		29		30		31	32			Ä
33		34			35		36		37		
38	39		40		41	42		43	44		
45		46		47		48		49			
50	51			52			53		54		
55				G					N		I

VÍZSZINTES: 1. A hattülovagról szóló operája. 10. Férfinev (máj. 28.). 11. Az egyik kontinens. 12. XIX. századi zseniális operaszerző. 17. Csatlakozik valamihez. 19. A mangán vegyjele. 20. Shakespeare légi szelleme. 21. Éléstároló helyiség. 22. Kést élez. 23. Állóvíz. 24. Szláv igen. 25. Római négy. 26. Robert Altman filmje. 27. Idegen művészet. 29. Ifjúsági írók (Ferenc). 31. Nagy kazah tó. 33. Alá. 34. Igazi. 36. Idős (röv.). 37. Végtelen rúd! 38. Arab bíró. 40. Latin csont. 41. Tiltószó. 43. RS (fonet.). 45. Régiség. 47. Sakkparti vége. 49. A máj váladéka. 50. Halkan beszél. 52. Bibliai óriás. 54. Errefele!

55. Első nagy sikerű operája.
FÜGGŐLEGES: 1. Kályha sütője. 2. Román ember. 3. Tévedés. 4. Egyszerű, alapvető. 5. Ünnepség. 6. Némán árazol! 7. Szintén. 8. Francia város. 9. 1845-ben bemutatott operája. 13. Az argon vegyjele. 14. Ablakrögzítő gyurma. 15. Előtag: új. 16. A távolba. 18. Nincsenek szülei. 20. A Nibelung-ének alapján szerzett operája. 21. Székjelző lehet. 22. Tételválasztó az épületben. 24. Munka vagy tárgy. 26. ... in USA. 28. A tetejére. 29. Most van. 30. Juttat. 32. Zokog. 34. Ruhát használ. 35. Gyorsan elszaladó. 37. Hasadni kezd. 39. Eger-vár kapitánya volt (István). 42. ... alkohol (borszesz). 44. Errefele! 46. Fekvőbútor. 47. Apró fűféle. 48. Lapos edény. 51. Kutya. 52. Megy az angol. 53. A tantál vegyjele.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. október 10-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékre ráragasztani.

Olasz szerzők

1	2	3	C	4	5	I
6				7		
8			9			
10		11				
12				13		14
		15			16	
17				18		

VÍZSZINTES:

1. Olasz író (Giovanni Batosta). 6. Behatol! 7. Isme. 8. Fél pata! 9. Becézett Árpád. 10. Nehéz lágyfém. 12. Hangosan sír. 15. Időmérő alapja. 17. Nagy ragadozó (és címer-) madár. 18. Szótoldalék.

FÜGGŐLEGES:

1. Sütkezés. 2. Olaszra vonatkozó. 3. Páratlan csók! 4. Bent kotró! 5. Falevél (nép.). 9. Szerelemisten. 11. Van esze. 13. Felhajtás. 14. Halkan mond. 16. Ez van most.

VÍZSZINTES:

1. Olasz író (Tommaso). 6. Belgiumi város. 7. A -ről párja. 8. Francia arany. 9. ... May, német író. 10. Munka, tárgy. 12. Ipa. 14. Házat vagy szobát bérlő. 16. Francia arany. 18. Kezdődik az orkán! 19. A Volga mellékfolyója.

FÜGGŐLEGES:

1. Élénken néző. 2. Nagyon kicsi. 3. Ez van most. 4. Francia csillagász. 5. Norma, de nem ma. 9. Nyomkövető kutya. 11. Fényes máz. 13. Több mint elég. 15. Arrafele! 17. A rádium vegyjele.

L. N. J.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Reformra szorul az egészségügyi rendszer

Az egészségügyi ellátórendszer minden országban kulcsfontosságú ágazat. A megfelelő működéséhez három fő komponensre van szükség: megbecsült szakemberekre, megfelelő felszerelésre és a gyakorlatban is működő szabályozásokra. Az utóbbi időben Romániában sokan elégedetlenek az egészségüggyel, és azt is látni kell, hogy míg az ország egyes településein orvoshiány van, addig máshol túl sok az egészségügyi alkalmazott.

Nagy-Bodó Szilárd

A hazai orvosképzés kapcsán dr. Vass Levente egészségügyi szakpolitikus, az Egészségügyi Minisztérium volt államtitkára mondta el, hogy ez még mindig egy vonzó szakterület, ezt bizonyítja az is, hogy a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemen a magyar tagozatos képzésre idén is nagy volt a túljelentkezés, még akkor is, ha nincs meg az önálló magyar kar, noha ezt a törvény 2011 óta szavatolja.

Technológiai oldalról is szükség lenne a fejlesztésre, és ez lesz a következő évek nagy feladata az egyetem vezetősége számára, mert új diagnosztikai gépek, a technológiai előrelépés elengedhetetlen, húzta alá dr. Vass Levente, aki azt is hozzátette, hogy biztosítani kellene azt is a diákok számára, hogy akár egy évet is külföldi egyetemeken tanuljanak, ezt az évet pedig itt fogadják el, hiszen csak így lehet új tudást, mást szemléletet is behozni és ezzel is fejleszteni az itthoni ellátási rendszert.

A hazai orvosképzés kapcsán azt is látni kell, hogy ez egy túlméretezett rendszer, mintegy 40%-kal több orvost képez ki Románia, mint amennyire szüksége lenne, és éppen ez garantálja a biztonságát, foglalmazott az egészségügyi szakpolitikus. Ezzel kapcsolatban viszont azzal is tisztában kell lenni, hogy ha csökkentenénk a képzési helyek számát, és ugyanannyi orvos hagyna el az országot, akkor azt már nem bírná ki az ellátórendszer, éppen ezért arra is nagy szükség van, hogy megtanítsuk a jövő orvosainak, hogy itthon is jó dolgozni, ehhez persze az is elengedhetetlen, hogy az állam jobban finanszírozza a járóbeteg-ellátást is, emelte ki dr. Vass Levente. A támogatáson és az anyagi forrásokon túl az is fontos szempont, hogy politikailag mérve legyen, hogy egy ciklus alatt mennyit fejlődött az egészségügy, mennyivel lettek rö-

videbbek a várakozási idők. Továbbá az orvosoknak azt is meg kell tanulniuk, hogy emberséges ellátásban részesítsék a pácienseket, ezalatt azt kell érteni, hogy bár a mai rohanó világban nehéz, hallgassák meg a páciens panaszait, ne szóljanak közbe, mert ha a beteg nem beszélhet, nem mondhatja el a panaszát, akkor az orvos is lényeges információktól esik el, húzta alá az Egészségügyi Minisztérium volt államtitkára.

A romániai egészségügyi rendszerben arra is nagy szükség lenne, hogy minél több helyen létesüljenek járóbeteg-rendelők, hogy a pácienseknek ne kelljen elutazniuk máshová vizsgálatra. Ugyanis ha az utazást nem tudják egyedül megoldani, akkor még szükségük van valakire, vagyis már két embernek megy el a napja azért, mert bizonyos településeken nincs járóbeteg-ellátás, a helyzetet tovább súlyosbítja az a tényező, hogy nem minden esetben oldódik meg egy nap alatt a kivizsgálás, mondta az egészségügyi szakpolitikus. Ennek a helyzetnek a megoldására van politikai szándék, és ha az RMDSZ visszakerül a kormányba, akkor az lesz a cél, hogy már a mandátum első felében választ találjanak erre a problémára.

A marosvásárhelyi kórházak fejlesztésére is oda kell figyelni. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, szükség van egy erőteljes lobbizásra Bukarestben, hiszen csak így jut több országos és európai uniós forráshoz Marosvásárhely, mutatott rá a szakpolitikus. Emellett pedig szükség van megfelelő stratégiára is, tisztában kell lenni azzal, hogy mely területek, mely kórházak hány pácienszt szolgálnak ki a megyéből, a szomszédos vagy akár a távolabbi megyékből is. Annak érdekében, hogy Marosvásárhely megmaradjon stratégiai központnak, szükség van a betegutak feltérképezésére, arra, hogy a páciensek bizalommal jöjjenek ide, ha például Csíkszeredában vagy Sepsiszentgyörgyön nem tudják ellátni őket, vagy akár, ha szeretnének egy

második diagnózist is, amit nem mellesleg állhatna az egészségügyi biztosítópénztár, ahogy ez már egy létező modell Nyugat-Európában, emelte ki dr. Vass Levente.

A rezidensek kapcsán a politikus arra is kitért, hogy van egy olyan elítélendő és törvénytelen eset, amikor a rezidens nem kell bejárjon, ezáltal, bár lehet, hogy megtanulja az elméletet, a gyakorlatot nem. Tisztában kell lenni azzal is, hogy ezen esetekben nem a rezidens a hibás, hanem a rezidenciátusvezető vagy éppen a rendszer. Az orvosainak kapcsán dr. Vass Levente arról is beszélt, hogy azon rezidensek számára, akik más helyszínen szeretnék folytatni a tanulmányaikat, ezt a vezető jóvá kell hagyja, és itt nincs helye kicsinyes bosszúknak, esetleg más kórházak lenézésének. Értelemszerűen az utolsó hónapban nem szokták jóváhagyni az áthelyezést, de ha mondjuk egy évről vagy még hosszabb időről van szó, akkor igen, hiszen lehet, az a rezidens ott-hon szeretne lenni például egy betegeskedő családtagja mellett, akit kezelni is tud abban a kórházban, ahol szolgálatot teljesít, mutatott rá a politikus, aki külön aláhúzta azt is, hogy ha egy rezidens nem akar elengedni, az illető keresse fel a Dr. Vass Levente Facebook-oldalt, és személyre szabottan fogják megvizsgálni a problémáját, választ

adni és lépéseket tenni a megoldás érdekében.

A bukaresti Pantelimon-kórházban megtörtént esetre utalva, vagyis, hogy feltehetően orvosok csökkentették egyes betegek noradrenalin-adagját, dr. Vass Levente elmondta, hogy a rendszer feladata az lenne, hogy mindenkinek, aki intenzív terápiás vagy aneszteziológiai ellátásra szorul, annak ágyat biztosítsanak, mert csak akkor lehet jól dönteni az élet „megállításáról” – figyelembe véve a törvényt és az egyházi előírásokat –, hogyha nincsen ágyhiány. Csakhogy Romániában van! Ebben a helyzetben pedig egyből támadhatóvá válik az orvos, hogy miért egyik és miért nem a másik betegnek ad ágyat, lélegeztetőgépet vagy éppen monitort. Ezért kell biztosítani az aneszteziológiai és intenzív terápiás ágyakat minden beteg számára, akár úgy, mint a koronavírus járvány idején, hogy az egészségügyi menedzserek egyik órától a másikra ágyakat, üres kórtermeket alakítanak át, hogy ne állhasson elő az a jelenség, hogy valakit nincsen hol ellátni.

Azt is látni kell, hogy sokan tisztában vannak azzal, hogy a hozzátartozójuk meg fog halni, és miután elhunyt, azt kérdezik meg az orvostól, hogy mennyit szenvedett, szenvedett-e. Ezekre a beszél-

getésekre ki kellene dolgozni valamilyen törvényes szabályozást, hogy készüljön rólok hangfelvétel, kerüljön be a kórlapba, legyen valamilyen nyoma, ami védi az orvost az esetleges utólagos támadásokkal szemben, vélekedett a szakpolitikus.

Összességében nézve, halad, fejlődik az egészségügyi rendszer, és ha ezelőtt 34 évvel még táskában kellett becsmpészni egy beteg számára az onkológiai gyógyszereket, addig mostanra jóval könnyebben megszerezhető egy páciens számára egy, már Romániában használt innovatív gyógyszer, emelte ki dr. Vass Levente. Fontos, hogy Maros megyének egészségügyi szakpolitikusa legyen, hogy tudja hozzásegíteni a betegeket és a rendszert, hogy jobb legyen az ellátás. Tökéletes soha nem lesz, hiszen mindig van, ahova fejlődni, de a folyamatos javulás, odafigyelés elengedhetetlen, nyomatékosította a szakpolitikus. Látni kell azt, hogy az egészségügyi rendszer mindenkit érint valamilyen formában, azokat is, akik például most középkorúak, hiszen 15-20 év múlva idősök lesznek, akik rászorulnak az ellátórendszerre. Így minden, amit ma megteszünk, az a mai idősöknek és néhány év múlva konkrétan nekünk lesz szükséges és segítség! – mondta dr. Vass Levente.

Mércévé vált a SMURD

A romániai rohammentő szolgálat (SMURD) hazai és nemzetközi szinten is „valódi mércévé” vált a sürgősségi beavatkozások terén – üzenté Cătălin Predoiu belügyminiszter pénteken, a SMURD megalapításának 34. évfordulóján.

A belügyminisztérium sajtóközleménye idézi a tárcavezetőt, aki szerint a SMURD-ról mindenkinek az „életmentés, a másodpercekkkel felvett harc és az életben maradás esélye” jut eszébe.

A rohammentő szolgálat elit alakulatai az elmúlt több mint három évtizedben a romániai társadalom és a sürgősségi beavatkozási rendszer elengedhet-

Fotók: Nagy Tibor (archív)

len részévé váltak – mondta Predoiu, hozzátéve: a SMURD alakulatai – orvosok, egészségügyi asszisztensek, tűzoltók, pilóták, önkéntesek – folyamatosan készen állnak a bevetésre a legnehezebb helyzetekben, sokszor az életük kockáztatásával. Ennek szemmel látható az eredménye: a piros

egyenruhás rohammentősök naponta körülbelül ezer beavatkozásban vesznek részt országszerte, és több ezer életet mentettek már meg. Mindezek mellett folyamatosan képezik magukat, hogy meg tudjanak felelni a kihívásoknak – hangsúlyozta a belügyminiszter. (Agerpres)

Kevesebb a külföldi munkáért otthon hagyott gyerek

Az utóbbi évben jelentősen, 17 százalékkal csökkent a külföldön munkát vállaló szülők által rokonok gondozásában vagy felügyelet nélkül hagyott gyermekek száma – derül ki a ParentED romániai szervezetének csütörtökön közzétett elemzéséből.

Ez a csökkenés öröndetes tendencia, de miközben egyre több szülő tér vissza külföldről, még mindig gyermekek ezrei élnek távol a családjuktól, amely a legfontosabb érzelmi bázisukat jelentheti – mutat rá közleményében a szervezet.

Az országos gyermekvédelmi hatóság (ANPDCA) hivatalos adatai szerint 2024 márciusában több mint 50.000 családból 61.007 gyermek volt ebben a helyzetben, míg az előző év azonos időszakában közel 57.000 családból 72.902 gyermeket hagytak itthon a külföldön munkát vállaló szülők.

A ParentED szerint azonban riasztó, hogy ezeknek a gyermekeknek egy része az állami ellátórendszerben, nevelőszülőknél vagy elhelyező központokban köt ki, ahol további kihívásokkal kell szembenéznük az új környezethez való alkalmazkodás és a szüleikkel való folyamatos kapcsolattartás hiánya miatt.

A közleményben idézett Diana Bălan, a ParentED képviselője szerint ezek a gyermekek mélyreható érzelmi és pszichológiai hatásnak vannak kitéve, amely hosszú távon befolyásolhatja érzelmi és szociális fejlődésüket, ami közvetlenül a stabil szülői háttér meglététől függ. (Agerpres)

A szőlő ünnepe Keleментelkén

Számos borlovag és díszvendég tisztelte meg az ünnepséget

Fotó: Varga Anna Mária

(Folytatás az 1. oldalról)

A szombati nap faluébresztővel indult, rezesbanda, az erdőszentgyörgyi Württemberg-huszárok és a gyulakutai Szivárvány néptáncosai pattantak lóra, szekérre, járműre, és vonultak végig Gyulakután, Keleментelkén és Balavásáron, biztonságukat a helyi rendőrök szavatolták. Helyenként a menet megállt, „csörgetett”, majd a hegybíró ünnepre hívott minden szőlős és borszerető gazdát. A menet délen tért vissza a keleментelki hegyaljára, ahol már főtt a bográcsgulyás, sült az ökör, sajtolták a mézédés mustot, sőt díjnyertes borokat is lehetett kóstolni.

A hivatalos megnyitón Kacsó Sándor hegybíró jelentést tett a hívogató körútról, majd felszólalt Jakab Sándor, a szervező Kis-Küküllő Borlovagrend nagymestere, Varga József polgármester, a Maros Megyei Tanács és a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete elnökei, a különböző borrendek vezetői, Magyarország csíkszeredai főkonzulátusának és bukaresti nagykövetségének képviselői. Ezt követően a házigazda borrend három új lovagot avatott tagjai sorába: Tóth Csaba 50 éve borászkozik, 20 éve borbíróként segíti a rend munkáját, Antalfi Zoltán a pálinka mellett már borásztal is foglalkozik, a harmadik új tag pedig a hármastalusi Kiss Elek.

Ezután a teret a szórakozásnak adták át: néptáncműsorral lépett a színpadra a keleментelki iskola és óvoda, a gyulakutai Szivárvány, az erdőszentgyörgyi Szárfonat és a maroszentannai Aranykalász együttesek, a téren a helyi termelőkől különböző élelmiszercikkeket, mézet, italt lehetett vásárolni, a gazdák, borászok sátraiban beszélgetések folytak, a szervezők ebédet szolgáltattak fel. A kisebbekre is gondoltak, a gyermekeknek külön sátrat állítottak fel, ahol kézműveskedhettek, a karkötő készítésétől a szövésig számos dolgot kipróbálhattak. Délután bábszínházzal és koncerttel is szórakoztat-

ták a gyermekeket, míg a felnőttek a csíkmadarasi Bíró Ernő és zenekara, valamint Bíró Éva és Szávolics Gabriella népdalénekesek mellett kapcsolódhattak ki, színpadra lépett a marosvásárhelyi Corax, valamint a magyarországi Desperado is. A napot tűzijáték zárta.

Az időjárás csodálatos volt, így egy szívvel, egy lélekkel ünnepelehetett mindenki, kellemesen érezhette magát a több száz résztvevő – értékelte a napot lapunknak a községvezető. Varga József szerint a szüret mindig ünnepet jelentett, és ilyenkor a szőlőt ünnepejük, de egyben halál adunk a termésért, a létért is.

A szőlészetnek-borászatnak nagy hagyománya van a Kis-Küküllő térségében, különösen Keleментelkén, ugyanis az itteni udvarház pincészetének egyik bormintája Londonban már 146 évvel ezelőtt aranyérmet nyert. Itt a gyerekek a szüleik, nagyszüleik, később a pedagógusok és a közösség révén nagyon hamar megismerik a szőlőtermesztést. Nagyon fontos, hogy ne csak az idősek ismerjék és foglalkozzanak ezzel a fontos mezőgazdasági ágazattal, hanem ezt meg kell tanítani, át kell adni a fiataloknak is, hogy ők is műveljék, majd átadják az utódoknak.

Ami a 2024-es évet illeti, a szőlőtermesztés szempontjából igen jó év volt a térségben, a kevés csapadék és a nagy meleg nem segítette elő a szőlőt támadó gombás betegségek terjedését, így aki odafigyelt a művelésre, az kevesebb kiadással termelhetett szőlőt, és bizonyára finom bort tudnak előállítani a gazdák, ugyanis már a sajtoláskor kiderült, hogy az idejű must cukortartalma magas. A szőlőtökének viszont meg kellett küzdenie az életért, a termésért, de az olyan, mint a székely ember: mélyre, akár kilenc méterre is leereszti gyökerét a földbe, hogy nedvet, tápot találjon, és jó gyümölcsöt hozzon szárazság idején is.

Meglepő gól, felesleges büntető: vesztett a Ferencváros

A Ferencváros 2-1-re kikapott szerdán a labdarúgó-Európa-liga alapszakaszának első fordulójában az Anderlechttől.

A gól nélküli első félidő után a házigazdák váratlanul szereztek vezetést, a történet a magyar csapat edzőjét, Pascal Jansent is meglepték, mivel egy 16 méteres lövés ért célt. A Fradi kapusa, Dibusz Dénes azt mondta a mérkőzés után, hogy mivel több játékos is volt a büntetőterületen, nagyon későre vette észre a labdát, ezért nem tudta hátrítani, bár beleért. A belgák nagyon gyorsan meg is duplázták az előnyüket, Botka szabálytalankodott a büntetőterületen, és az egyértelmű tizenegyeset a házigazdák értékesítették. A kétgólos hátrányba került magyar csapat nem tudott megújulni, a mérkőzés mégis felpeszűdött, amikor az Anderlecht emberhátrányba kényszerült. A Ferencváros gólt szerzett, azonban többre már nem volt képes, mert a belgák jól tördelték a játékot, a négyperces hosszabbításban például szinte egy percet sem gurult a labda.

Ugyancsak szerdán a Manchester United fölényben játszott, vezetett is, mégsem tudott nyerni a holland bajnokság jelenlegi negyedikje, a Twente ellen. Sallai Roland új csapata, a török Galatasaray otthon 3-1-re nyert a román Răzvan Lucescu irányította görög PAOK Szaloniki ellen. Az 54-szeres válogatott magyar futballista nincs a keretben, ugyanis nem szerepelhet az Európa-liga alapszakaszában, mivel szeptember 13-án igazolt az isztambuli klubhoz, amelynek szeptember 4-ig kellett leadnia a bő keretét. Egy másik mérkőzésen a Lazio már a 35. percben 3-0-ra vezetett Hamburgban a Dinamo

Kijev ellen, és az egy-egy kiállítás hozó második félidőben megőrizte háromgólos előnyét.

Az Európa-liga 1. fordulójára tegnap, lapzártánk után az FCSEB – RFS (lett), Fenerbahce (török) – Union Saint-Gilloise (belga), Malmö (svéd) – Glasgow Rangers (skót), Ajax (holland) – Besiktas (török), Eintracht Frankfurt (német) – Viktoria Plzen (cseh), Olympique Lyon (francia) – Olimpiakosz Pireusz (görög), AS Roma (olasz) – Athletic Bilbao (spanyol), Braga (portugál) – Maccabi Tel-Aviv (izraeli) és Tottenham Hotspur (angol) – Qarabag (azeri) mérkőzéssel folytatódott.

Eredményjelző

Európa-liga, 1. forduló: AZ Alkmaar (holland) – Elfsborg (svéd) 3-2, Bodö/Glimt (norvég) – FC Porto (portugál) 3-2, Anderlecht (belga) – FERENCVÁROS 2-1, Dinamo Kijev (ukrán) – Lazio (olasz) 0-3, Midtjylland (dán) – Hoffenheim (német) 1-1, Galatasaray (török) – PAOK Szaloniki (görög) 3-1, Ludogorec Razgrad (bolgár) – Slavia Prága (cseh) 0-2, Manchester United (angol) – Twente (holland) 1-1, Nizza (francia) – Real Sociedad (spanyol) 1-1.

Vereség a pályaváto mérkőzésen Nyárádtón

Megszerezte első bajnoki gólját, azonban kikapott a Nyárádtó, amely első alkalommal lépett pályára saját stadionjában a 2. ligás labdarúgó-bajnokságban, szerdán. A történelmi találatot Barstan jegyezte a 45. percben.

A Corvinul nemzetközi kupaszereplése miatt a 2. fordulóból elhalasztott mérkőzésen a vendégek 2-1-re nyertek. A vajdahunyadiak ugyanis szünet után megfordították az állást, Chukwu az 53. percben, Manolache a 90.-ben volt eredményes.

A Corvinul egy hete az első fordulóból elhalasztott meccsét is megnyerte, akkor 1-0-ra verte meg a Sellaemberket. A vajdahunyadi alakulat így 13 pontos, és feljött a tabella 5. helyére, azonban még mindig van egy elhalasztott találkozója.

A 3 pontos Nyárádtó maradt a 21., azaz utolsó előtti helyen.

Állami kitüntetés olimpikonoknak

Állami kitüntetéseket vettek át az olimpiakonok, paralimpikonok és sportszakemberek szeptember 26-án Budapesten a Parlament kupolacsarnokában. Sulyok Tamás köztársasági elnök beszédet mondott a Párizsban rendezett XXXIII. nyári olimpiai játékokon és a XVII. nyári paralimpiai játékokon kiemelt eredményt elért sportolók és sportszakemberek állami kitüntetések átadásán. A köztársasági elnök kiemelte: büszkeséget csak az az emberi nagyság ad, amely küzdelemből és becsületből fakad, a mindennapok erőfeszítéseiből és az emberi tartásból. Csak ez a magatartás az, amely például szolgál, amelyet szívesen követünk. Sulyok Tamás kiemelte: felemelő érzés lehet, hogy egyéni küzdelmünk miatt dicsőítik a magyar hazát. Keveseknek adatik ez meg, történelmünk nagyjain kívül talán csak a bajnokok sajátja. Az ilyen ünnepélyes pillanatok átélve szokás mondani, hogy jó magyarnak lenni – mondta a köztársasági elnök.

Az eseményen részt vett Orbán Viktor miniszterelnök és Kövér László házelnök is. (MTI)

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Szeptember 27., péntek:

* 18.00 óra: Petrolul 52 Ploiești – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 11. forduló)

* 21.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Botosáni FC (Szuperliga, 11. forduló)

* 21.00 óra: Újpest FC – ETO FC Győr (NB I, 8. forduló)

Szeptember 28., szombat:

* 16.00 óra: Diósgyőri VTK – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 8. forduló)

* 16.45 óra: Jászvásári CSM Politehnica – Kolozsvári FCU (Szuperliga, 11. forduló)

* 18.00 óra: Kecskeméti TE – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 8. forduló)

* 19.00 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Aradi UTA (Szuperliga, 11. forduló)

* 20.30 óra: Debreceni VSC – MTK Budapest (NB I, 8. forduló)

* 21.30 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Galaci Supert Club Oțelul (Szuperliga, 11. forduló)

Szeptember 29., vasárnap:

* 16.00 óra: Bodzavásári Gloria – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 11. forduló)

* 16.30 óra: Fehérvár FC – Paksi FC (NB I, 8. forduló)

* 19.00 óra: Ferencvárosi TC – Puskás Akadémia FC (NB I, 8. forduló)

* 21.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Bukaresti FCSEB (Szuperliga, 11. forduló)

Szeptember 30., hétfő:

* 21.00 óra: CSU Craiova – Unirea 04 Slobozia (Szuperliga, 11. forduló)

A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport, a magyar NB I-es és NB II-es találkozókat az M4 Sport vagy M4 Sport + televízió közvetíti.

ÉRTESETÉS

A Maros Megyei Különleges Törvényszék 1032/1371/2014. számú ügyében a csőd eljárás alatt álló **MAROSSZENT-ANNAI MŰRESZLŐ MEZŐGAZDASÁGI TÁRSASÁG** kinevezett felszámolója, a **MOLDOVAN RAUL CSÖDELJÁRÁSI ÉS FELSZÁMOLÓIRODA**, amelynek székhelye Marosvásárhely, Ștefan cel Mare utca 20. szám, 5. lakás, Maros megye, a 2024.03.25-i bírósági határozat értelmében, az egyesületi tagok jegyzékének frissítése érdekében értesíti az egyesületi tagokat az alábbiakról:

- Az élő egyesületi tagok kötelesek benyújtani a felszámoló részére a személyazonosító igazolványuk másolatát.
- Az elhunyt egyesületi tagok örököseinek kötelességük benyújtani a felszámolóhoz az örökösök minőségük igazolását (örökösök bizonyítvány, hagyatéki okirat, adásvételi szerződés, ajándékozási szerződés vagy egyéb, az egyesületi tagok jogutódainak minőségét igazoló okiratok stb.).
- Amennyiben az előző években már benyújtották a fenti dokumentumokat, azok újbóli benyújtása NEM szükséges, kivéve, ha időközben változások történtek azok érvényességével kapcsolatban (elhalálozások, további öröklések, eladások stb.).

A kért dokumentumok e-mailben is elküldhetők a következő címre: lichidator.moldovan@gmail.com,

vagy benyújthatók a felszámoló székhelyén péntekenként 10:00 – 12:00 óra között.

További részletek e-mailben vagy a 0756.938.428 telefonszámon.

Moldovan Raul
felszámoló

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétválaszt családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyéni távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

ÁRVERÉS

Szászrégenben, az Adó- és Pénzügyi Osztály Mihai Viteazu u. 2. szám alatti székhelyén **2024. október 15-én 11 órakor** nyilvános árverésen értékesítik az alábbi javakat:

– Inherholz Raimann KS230 típusú többpengés körfűrész, rossz állapotban (rozsdás és hiányoznak alkatrészei), kikiáltási ára 4.947 lej; Toyota LPE200/8 típusú elektromos raklapemelő, rossz állapotban (rozsdás és hiányoznak alkatrészei), kikiáltási ára 2.968 lej. A kikiáltási ár a becsérték 50%-a (negyedik árverés). A fenti javak az adós **ULM ROBERTO FOREST KFT.** tulajdonát képezik.

– 2008-as BMW 320D személygépkocsi, alvázsza WBABW11080P196888, rendszáma MS-95-LAZ, kikiáltási ár 18.686 lej. A kikiáltási ár a becsérték (első árverés). Adós: a LAZAR SIMONA KFT.

A 2015. évi 207-es, a pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i pontja előírásai alapján felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót legkésőbb egy nappal az árverés időpontja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló irat – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO64TREZ477506701XXXXXX számlára kell átutalni, adószám 4322653, címzett a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály –, kifizetési nyilvántartási szám: 8263003240000000000209 (Ulm Roberto Forest Kft.), 8263003240000000000210 (Lazar Simona Kft.), vagy mutassanak be banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-áról; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása, romániai jogi személyek esetén a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolata, külföldi jogi személyek esetén a bejegyzési okirat román nyelvű fordítása, romániai magánszemélyeknek a személyazonosságát igazoló irat másolata, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2024. szeptember 27.

A hirdetést kifüggesztik a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Szászrégenben, Dédán, a polgármesteri hivatalban, az adósok székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján.

Bővebb felvilágosítás a 0265/512-591-es telefonszámon (adóbegyűjtő és végrehajtó iroda).

ÁRVERÉS

Szászrégenben, az Adó- és Pénzügyi Osztály Mihai Viteazu u. 2. szám alatti székhelyén **2024. október 17-én 11 órakor** nyilvános árverésen értékesítik az alábbi javakat:

– Miwe Econo 3.0 kemence, kikiáltási ár 16.906 lej; CC 30 2V típusú mixer, kikiáltási ár 2.238 lej; B40 F típusú krémkeverő gép, kikiáltási ár 6.216 lej; Suprema típusú csomagológép, kikiáltási ár 2.238 lej; EMP 3001-16 típusú kenyérszeletelő, kikiáltási ár 1.989 lej; Easy 500/100 típusú masszadagoló, kikiáltási ár 3.730 lej; zöldségfeldolgozó gép, kikiáltási ár 746 lej; GN650TN N típusú fagyasztószekrény, kikiáltási ár 1.492 lej; EKL 864 típusú kelesztőgép, kikiáltási ár 1.492 lej. A fenti javak a DOBOS ANDREMAD KFT. tulajdonát képezik. A kikiáltási ár a becsérték 50%-a (negyedik árverés).

– 63 köbméter gyalult fűrészáru, kikiáltási ár 44.100 lej, 400 négyzetméter lambéria, kikiáltási ár 16.000 lej; 63 köbméter fenyőrönk, kikiáltási ár 15.750 lej; 101 köbméter tűzifa, kikiáltási ár 15.150 lej; 32 köbméter gerenda és feldarabolt rönk, kikiáltási ár 25.600 lej. A fenti javak az ILEDAR CONS WOOD KFT. tulajdonát képezik. A kikiáltási ár a becsérték (első árverés).

A 2015. évi 207-es, a pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i pontja előírásai alapján felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót legkésőbb egy nappal az árverés időpontja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló irat – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO64TREZ477506701XXXXXX számlára kell átutalni, adószám 4322653, címzett a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály –, kifizetési nyilvántartási szám: 8263003240000000000211 (Dobos Andremad Kft.), 8263003240000000000212 (Iledar Cons Wood Kft.), vagy mutassanak be banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-áról; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása, romániai jogi személyek esetén a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolata, külföldi jogi személyek esetén a bejegyzési okirat román nyelvű fordítása, romániai magánszemélyeknek a személyazonosságát igazoló irat másolata, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2024. szeptember 27.

A hirdetést kifüggesztik a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Szászrégenben, Bátoron, a polgármesteri hivatalban, az adósok székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján.

Bővebb felvilágosítás a 0265/512-591-es telefonszámon (adóbegyűjtő és végrehajtó iroda).

FUNERAR GRANIT ART KFT.

Sírkövek készítése gránitból.

Sírkövet készítünk gránitból, keresztet, vázát, fedelet, kriptát kedvező áron. Tel. 0773-942-236, Facebook: Art Granit. (23897)

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (23828-l)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, házépítést A-tól Z-ig, elszállítunk törmelék, kitakarítunk tömbházlakást. Tel. 0758-527-952. (24055-l)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy a szerető édesapa, nagytata, após, rokon, jó barát, ismerős, özv. id. CSORVÁSY JÓZSEF

életének 88. évében csendesen megpihent.

Temetése 2024. szeptember 27-én, pénteken 13 órától lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben, a felső kápolnától, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott!

Szerettei. (sz.-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a nagyon szeretett édesapa, férj, após, testvér, rokon, barát, szomszéd, SZABÓ FERENC

folyó hó 24-én, életének 74. évében megszűnt élni.

Drága halottunk temetése folyó hó 27-én lesz 13 órakor a marosszentgyörgyi sírkertben.

Küzdöttél, de már nem lehet, csend ölel át és szeretet. Csak az hal meg, akit elfelednek, örökké él, akit igazán szeretnek.

A gyászoló család. (p.-l)

Szomorúan értesültünk

SZILÁGYI LÁSZLÓ

volt osztálytársunk elhunytáról. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!

Az 1974-ben végzett 12. C osztály. (p.-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a székelyvajai születésű id. MENYHÁRT MÁRTON

szeptember 29-én már 15 éve nincs közöttünk. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei: fia, Márton, lánya, Jolán és azok családja. (24044-l)

Fájó szívvel emlékezünk

FRUNZA ZSÓFIÁRA

halálának első évfordulóján.

Az élet szép volt és vidám, de elrabolt tőlünk a kegyetlen halál. Elfelejtteni téged nem lehet, Te voltál a jóság és a szeretet.

Elvitted a fényt, a meleget, csak egy sugarat hagytál: az emlékedet.

Dédmamája, Erzsébet és Peti bátya Karácsonyfalváról. (24088-l)

Szomorú szívvel emlékezünk

PUSKÁS JÓZSEFRE,

aki szeptember 27-én egy éve távozott közülünk.

Szép emléke örökké köztünk él, szeretetét, jóságát, mosolygós arcát szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott! Nyugodjon békében!

Szerettei. (24021-l)

Szívünkben örök fájdalommal emlékezünk

MOLNÁR TÜNDE-GABRIELA

tanítónőre

halálának első évfordulóján. Szívünkben mindig élni fog. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Édesanyja, gyermekei, férje, rokonai, munkatársai és barátai.

(24031-l)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk és emlékeztetünk

SZOMBATFALVI JÓZSEFRE szeptember 29-én.

15 éve távozott az élők sorából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető családja. (21056-l)

„Az emlékezés időszaka, amikor a szívünk mélyén élnek az elhunyt szeretteink.”

Fájó szívvel emlékezünk

VENDLER ILDIKÓ-SAROLTÁRA

halálának első évfordulóján. Megemlékezése szombaton, folyó hó 28-án 18 órától a Keresztelő Szent János-plébánián tartandó szentmise keretében, amit lelke üdvéért ajánlunk fel.

Szerettei. (-l)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetés-feladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ új kriptá sírhely a nagykorház mögötti új temetőben, központi helyen. Tel. 0741-576-235. (23669-l)

ELADÓ egy alig használt, kiváló állapotú XTM P4P hallókészülék. Az eszköz gyakorlatilag újszerű állapotban van. A hallókészülék kiváló minőségű, megbízható, és ideális választás lehet hallásproblémákkal küzdők számára. Tel. 0771-770-503. (24036-l)

ELADÓ 500 kg jó minőségű tritikálé vetőmag Kebeleben. Tel. 0265/433-429, 0727-278-893. (24045-l)

ELADÓ kemény tűzifa, 250 m. Tel. 0759-678-112. (24951-l)

LAKÁS

ELADÓ családi ház + kert (5.800 m²) Toldalagon. Ugyanitt eladó kb. 5 méter száraz hasított fa, ára meg egyezés szerint. Érdeklődni lehet a 0740-407-906-os telefonszámon. (23974-l)

MINDENFÉLE

MEGINDULT Nyáradszeredában az almaprés. Tel. 0740-310-168. (24039-l)

KISCICÁK (3 hónaposak) gazdit keresnek. Tel. 0792-307-162. (24011-l)

58 ÉVES NŐ beteggondozást vállal. Tel. 0770-663-571. (24042-l)

BETEGGONDOZÁST vállalkoz, vagy heti 2-3 alkalommal háztartási munkát. Tel. 0755-412-974, 0770-723-776. (23958-l)

A BUDAI Antal negyedbe, idős hölgy mellé segítőt keresünk. Részletek a 0749-154-647-es telefonszámon. (23996-l)

EGÉSZSÉGÜGYBEN dolgozó nő elvált, szerződést kötne ingatlanra rendelkező hölgytel tulajdonjogért a hasznélvezete mellett. Tel. 0757-055-943. (24030-l)

KÚTÁSÁST, -pucolást vállalunk. Tel. 0765-385-595. (24017-l)

KIÜRESÍTÜNK házat, tömbházlakást, elhordjuk a bútort, ruhaneműt, törmelék, fát. Tel. 0793-066-951. (240915-l)

VÁLLALUNK: festést, vakolást, takarítást, elhordunk törmelék, régi bútorokat, begyűjtünk ócskavasat. Tel. 0758-950-619. (24007-l)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítésjavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádogosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-335-349. (23926-l)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, terasz készítést fából. Tel. 0752-655-785. (23956-l)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelék-szállítást. Tel. 0749-543-104. (23235-l)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDÓNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. **TERASZBEÉPÍTÉS** üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-l)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-l)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (23931-l)

